

Visiems Sandarbininkams, Skaitytojams ir Draugams Linkime Linksmų ir Laimingų Kalėdų!

Kalėdų Rytas.

ATMENU šviesų ir linksmų
Kalėdų rytą Lietuvoj... Tam-
sioji naktis, išvydusi pirmuosius,
priešakinius aušros sargus, tik-
ką nusirito-nugarmėjo vakarų
bedugnėn. Iš rytų, pirmieji, ilgi
ir skaitūs spinduliai smarkiai
šovė augstyn per dangaus sklian-
tus, drąsiai vydami šalin pasku-
tines liekanas tamsiosios nak-
ties, tarsi taisydami kelius savo
besiartinančiam viešpačiui—sau-
lei.

Jos dar nematyt. Bet netrū-
kus ir ji iškilmingai išeis visoje
savo dangiškoj grožybėj, keldama
iš miego dar apsnudusią žemę.
Ir visa gamta, tarsi nujau-
sdama greitą tos dangaus kara-
lės atvykimą, nurimo, nutilo,
kvapą sulaikė, belaukdama. Vė-
jalis—nei ženklo, apkibusios
sniegu šakelės—nei krust;
net pusiau užšalęs upelis
pasiliovė murmėjęs... Tik žemę
apklėjusis sniegas paraudo, tarsi
iš džiaugsmo; tik vingiuojanti
dumai, tarsi kodylas, kila aug-
styn iš bakuzės kamino...

Ramus, tylus, gražus Kalėdų
rytas!... Tik, štai, prabilo toli-
mos bažnyčios varpas!... Vie-
nas, antras, trečias... Ir visi, su-
lieję balsus kruvon, staiga su-
skambėjo-sugaudėjo, skleisdami į
visas šalis linksma žinią: "Kalė-
dos! Kalėdos! Kristus gimė!
Atėjo paliuosuoti žmoniją iš ver-
gijos pančių! Bukite linksmi, vi-
si geros valios žmonės!"...

O, kaip aiškiai prieš akis man
šiandien stovi tas Lietuvos Kalė-
dų rytas!... Kaip jis buvo gra-
žus ir linksmas, ir kaip šiandien
jis turi būti liudnas ir skaudus,
kuomet mūsų tėvynę stena-de-
juoja karės pančiai suvaržyta?
Bet tėvyk, bro! Per skau-
smų ir ašarų, erškiečių kelių
keliaujant, gal ir mūsų tėvynei
Lietuvai netrūkus prašvis laimin-
gas, gražus ir linksmas rytas,
kuomet ir jai prašvis liuosybės
ir neprigulmybės saulutė.

Dar jos nematyt. Bet drą-
sus spinduliai jau kerta pro dan-
gaus skliautus, pranašaudami
Lietuvai neprigulmingą karalių.
Bus dar didelė, atkakli kova—
kova tarp neteisrybių, prispaudi-
mo nakties ir šviesaus, skausaus
ryto. Bet kaip kad ir tamsia-
sios nakties rukai gal gale pra-
nyksta prieš brėkstančio ryto
spindulius, taip ir svetimtautiš-
koji spauda, vergijos pančiai,
kuriuose tiek amžių mūsų nu-
mylėta Lietuva iškentėjo, truk-
ir subyrės į šmotelius, užgimus
naujai Lietuvos liuosybei.

Liudnos, skaudžios yra mums
šiuosmet Kalėdos... Bet nenu-
stokim vilties! Sulauksim gere-
snių laikų! Sulauksim dar, kad ir
vel Lietuvoj—bet liuosoj ir ne-
prigulmingoj Lietuvoj,—išgirsime
linksmai gaudžiančius varpų bal-
sus: "Kalėdos! Kalėdos! Bukite
linksmi, visi geros valios žmo-
nės!"

Patriotas.

KALĖDŲ ATSIMINIMAS.

— Ei, kelkitės, vaikai, skubėkit visi!
Jau tėja žvaigždėlė, aušrinė šviesi. —
Taip žadino mane ir kitus drauge,
Mieloji matulė Kalėdų rytu.

Koks buvo tai džiaugsmas! Rods, patsai dangus
Linksmyste pripildė mus' visus namus.
Čia stalas apklotas žaliaisiais šienais,
Ir baltom drobulėm, ir valgiais skaniais.
Tėn kiemuos' šunelį viens po kitam loja,
Kaimynai bažnyčion eina, važiuoja;
Ir kaimas net skamba nuo linksmų kalbų,
Mat, šventės!—paleido visus nuo darbų.

Tos šventės Kalėdų prieš kelis metus
Tėvynės šalelėj dziugino visus;
Dabar ta linksmystė tenai užmiršta...
Nes mūsų Tėvynė karės prislėgta.

Baisu prisiminti, koki ten laikai!
Močiutės nežino, kur jųjų vaikai,
Netur ką pakviesti prie stalo Kučių,
Nei kuo pavaišinti brangiųjų svečių.
Ten visiems jau truksta net duonos sausos.
Ir šiltos pastogės, grintelės menkos.
Duobėse gyvena, žemelėj šaltoj
Ir laukia, ką žada likimas rytoj.

Iš jų gražių vietų tr šiltų namų
Tik riogos kruvelės degėsių juodų,
O Lietuvos lygus, derlingi laukai—
Tai josios sunų ir josios priešų bendrieji kapai.

Naruševičius.

Didėji Karė.

Vokietijos atsisaukimas į taikininkus su užmanymu pradėti taikos tarybas, bent iki šiol neįdėję visų, taikininkai oficialiai ant pakvietimo atsakymo nedavė. Vietoj priimti pakvietimą bent Francūzijos smarkiau veikti pradėjo. Naujasis Francūzijos kariūmenės vadovas generolas Nivelle Verduno frontė jau gerai sumuštū vokiečius. Nuvirė juos ton vieton, kur jie stovėjo vasario mėnesį. Naujasis francūziskos kariūmenės vadovas užtikrina, jog vokiečiai tikrai bus sumušti. Tas vi nok nieko nerūškia, tokius užtikrinimus kalbėjo ir nuo vadovystės pasitraukęs generolas Joffre. Kariūmenės vadovas kitaip kareiviams labėti negali, turi jiems laimėjimą ateityje rodyti, nes kitaip kareivių dvasia nupultų. Bet pradžia veikimo naujojo francūziskos kariūmenės vadovo tokias viltis sustiprina.

Rusijos duma labai neprilankiai priėmė Vokietijos atsiliepiamą, nors Rusija ant karės lauko daug mažiau turi pasisekimų negu vakarų tautos. Vokietijos priešų laikraščiai taipgi neprilankiai atsiliepia apie jos pakvietimą prie taikos tarybų. Prieš besikubinimą su taikos tarybomis persigėję ir Francūzijos ministerijai pirmininkas Briand. Angliški laikraščiai veik visų pakraipų priešinasi taikai, kol Vokietijos miltarumas ne tūo sutrūpintas, o tą dabar, einant prieš jį daugeliui tautų, daug lengviau padaryti negu atstytį, kuomet jį trupinti galėtų daug mažesnis vokiečių priešų skaitlis. Vokšiai valdžiai tarnaujanti laikraščiai pritaria net nusiginklavimui, jeigu sunažis kariūmenės ir kariskų laivy, nus ir kitos tautos, tame ir Suvienytos Valstijos, kurios ypač pradėjo drūtinį savo kariską linvyną. Nepritaria taikos taryboms vokiečių priešai ir todėl, kad Vokietija, kviesdama taikytiesi, savo išlygų taikininkams nepadavė. Rodo buvo jau laikraščių, net vokiško ambasadoriaus Washingtono garsinta, ant kokių išlygų Vokietija susitaikytų, bet išlygos tos nėra oficialios, jos leidžiamos vien išmėgimui, ką ant jų taikininkai atsakys. Tikrų gi savo taikos išlygų Vokietija bijosi grąsinti, nes jeigu reikalas per daug, taikininkai atims tarybas, jeigu gi per mažai—jos pagimdys neužganėdinamą vokiškų šovnistų, kurie dar nepasiganėdintų, jeigu jiems ir visa svietė atiduotų. Bet Vokietijos valdžia, matyt, priversta yra taikytiesi ne vien dėl nesisekimų karės, bet ir dėl piliečių neužganėdinimo, kurių daugumas taikos reikalauja, nors Vokietija mažai, arba ir nieko nepelnytų ir ciesaoris nepapuoštų savo galvos pergalėtojo vainiku ir neturėtų kuom girti ir didžiulius. Žmonėjų neužganėdinimo rodo jų demonstracijos net su kraujo praliejimu. Pereitą savaitę didelės kruvinos demonstracijos buvo daugelyj Vokietijos miestų, o didžiulios buvo Hamburge, kur susirėmė su kariūmenė užmušta net keli šimtai žmonių. Kad valdžia aple neužganėdinimą žino, tą rodo ir tas, kad namieje palikta maistas malsinti specialie kariūmenė, nors kareivių reikia visuose karės frontuose, o jos vadovai duota net diktatoriška valia. Tą žino ir taikininkai, nors Vokietija su cenzorių pagalba stengiasi tai paslėpti, todėl nesiskubina su pradėjimu taikos tarybų.

Didžiausi pereinūs savaitės pasisekimai buvo francūzų prie Verduno. Francūzų kariūmenės vadovai Nivelle ir generolas Petain išvalė nuo vokiečių 15 ketv. mylių teritorijos, paėmė 11,000 vokiečių nelaisvėn, neskaityt užmušti ir sužeisti; francūzams teko 80 kanuolių ir daugybė kulkasvaidžių. Tie nepasisekimai vakariniame fronte privėrs vokiečius gubenti kariūmenės iš rytinio fronto ir tokiu būdu

bus apsiipnytas vokiečių ir jų padėtojų spaudimas rytuose ir Rumunijoj ir rusai ir rumunai galės atsigręžti. Musųj prie Verduno stoji 100,000 francūzų, prieš tokią jau skaitliū vokiečių ir čia pasirodė, kad kur stoji lygus kareivių skaitlius, ten francūzai priešus sumušia.

Vokiečiai mėgino kontratakais atgauti nužudytas pozicijas, bet tapo visur atmušti su nemažais jiems nuostoliais. Ir vokiečiai prisipažįsta, kad francūzai atėmė kalvas iš šiaurios nuo Basouvaux.

Anglai taipgi turėjo pasisekimų, nors ne tokius didelius kaip francūzai. Anglai įsiveržė į vokiečių grabes prie Bensorit ir ten daug kareivių išmušė. Taipgi įsiveržė anglai į vokiečių grabes prie Wytschaete ir išnaikino įtaisais pastatymui kulkasvaidžių.

Kaip praneša iš Amsterdamo, netoli salos Malta, Tarpžeminiuose jūrose vokiečiai torpedavo didieji francūzų kariską laivą. Patrie kliauso, o netoli salos Sicilijos paskandino šarvuotą francūzų transportinį laivą "Maghela", gabenusį į Salonikas 1000 kareivių.

Pietvakariniame karės fronte nieko svarbesnio neatsitiko. Čia nei didesnių mušių nebuvo, šaudėsi vien italų artilerija su austrų artilerija. Vokiečiai su džiaugsmu praneša apie mirtis iš savo valdžios neužganėdintų gyventojų Portugalijoje. Bet, matyt, tie maistai buvo ne smarkūs, nes net Berlio pranešimas sako, kad tapo greitai suvaldyti, dabar visur yra ramu.

Balkanų karės fronte rumunams sekasi negeriausiai, nors iš Petrogrado ir praneša, kad sąjungintai rusų ir rumunų kariūmenės pasisekė pasiluosuoti iš vokiečių ir jų draugų užtaisytų kilpų ir likučiai rumunų kariūmenės traukiasi į rytus prie Rusijos rubėžių. Vokiečiai jos pagauti neįstengė, bet ir ji vokiečių sulaukyti neįstengia, todėl jos veikimas jau, bent šiuo metu, ant karės bėgio didelės įtakos turėti negali.

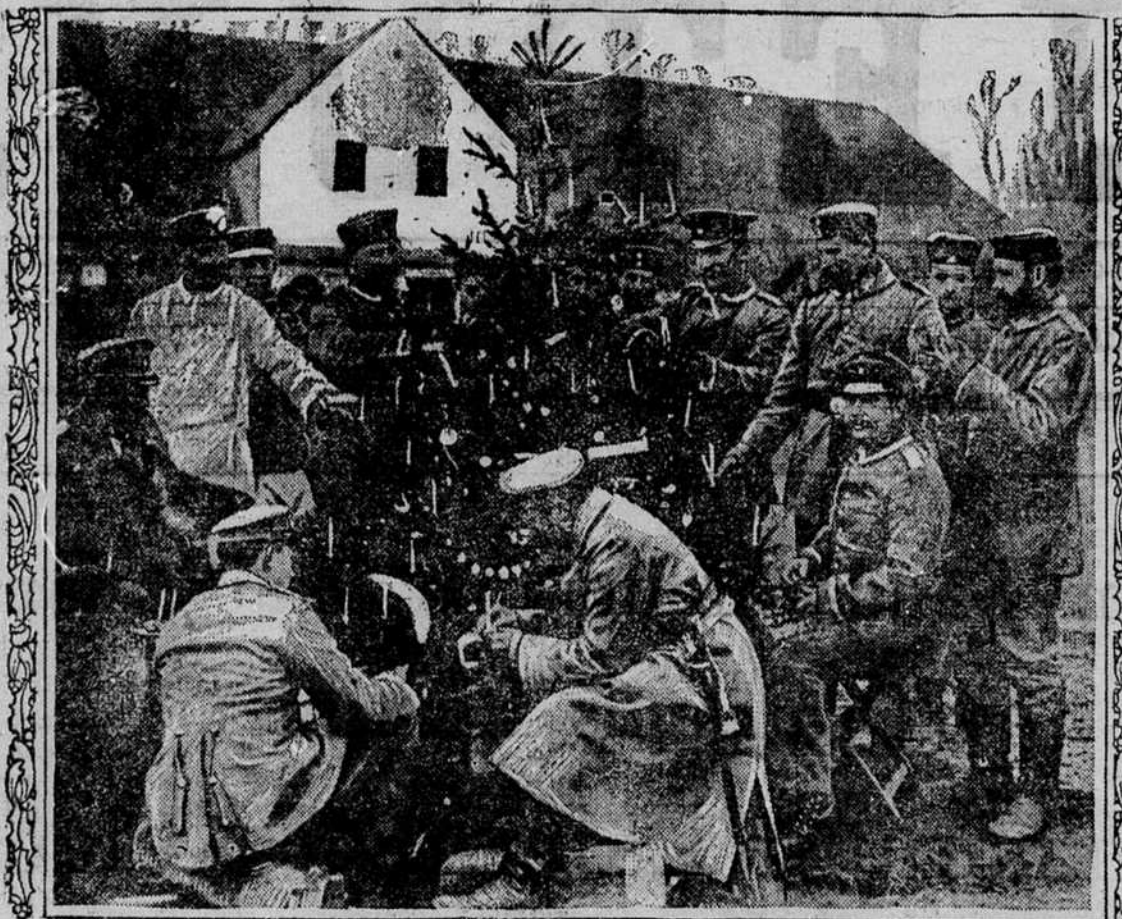
Rumunijos sostinė tapo Rusijos perkelta, užsienio ministerijai persikėlė Petrogradui, o kitai Kijevui. Ir karaliaus angliškai Rusijon persikelti, o paskui mano Anglijon keliauti, kur yra jau karalius Belgijos, kuomet jo kraštą vokiečiai apvaldė.

Tasjanės taikininkų su Grekija eina savo keliu. Buvo ten vėl kruvini susirėmimai karaliaus kariūmenės su francūzais. Bet Grekijos kariūmenė nedrįsta kliudyti didesnių francūzų pajėgų, užpuola tik ant mažų. Pats karalius prieš taikininkus vis nusilenkia ir dabar pažadėjo išpildyti taikininkų reikalavimus. Maistas prieš Grekijos karalių platinasi ypač ant salų, jos atsisako karaliaus klausyti ir pasiduota Venizelos valdžiai. Karaliaus valdžia prisakė suminti Venizelosą ir nubausti jį kaip krašto išdavėją. Bet kad tai galėtų padaryti, reiktų jį savo rankose turėti, o jo karaliaus valdžia neturi, ir jis su savo šalininkais išverčia karaliaus valdžią ant Grekijos salų. Nuo Azijos fronto anglai praneša apie sumušimą turkų Mesopotanijoje.

Nuo Rusijos fronto yra vien neįstikimos žinios iš Berlio. Sulyg jų žinių Dvinsko distrikte rusai prie Illuščos mėgino persikelti per Dauguvą, bet su dideliais nuostoliais tapo atmušti. Sulyg jų pačių žinių, rusai norėjo smarkiu ataku atgauti nužudytas savo pozicijas Volyniaus distrikte ir šiaurvakarus nuo Luoko, bet tapo atmušti, jų atakai nepasisekė. Kituose to fronte kraštuose nei didesnių susirėmimų nebuvo.

Vokiečiai uždėjo kontribuciją 500,000 rubl. ant Vėlniaus apskrčio. Tokiu mat būdu bent rodo savo lietuviams prilankumą. Už tai lietuviai mėgino priešintis gabenimui jų dirbti Vokietijon ir liuosnorių kariūmenės tvert nenori.

Kaip praneša iš Sayville, mieste Kemi, Finlandijoje, finai sukėlė maištus, bet tapo kazokų išvalyti. Matyt ir tie maistai buvo menki.

KALĖDŲ EGLAITĖ VOKIEČIŲ ARMIJŲ.

Kareiviai ir kariaudami nepamiršta Kalėdų. Net frontinėse tranšėose nekurie įsitauso sau eglaitės ir gieda Kalėdų giesmes pertraukose tarp mušių.

Fronto užpakalyj, kaip ir šitas paveikslėlis parodo, kareiviai įsitauso sau visai puikias eglaites.

Kaip praneša iš Sayville, mieste Kemi, Finlandijoje, finai sukėlė maištus, bet tapo kazokų išvalyti. Matyt ir tie maistai buvo menki.

Iš Karės Lauko.

5000 GREKŲ FRANCŲZUS UŽPUOLĖ IŠ UŽPAKALIO.

Amsterdam, gruod. 13 d.—Overseas News Agentura praneša, kad ant vakarinio Salonikų užlajos kranto, šiaurinėje pusėje Katerini įvyko susirėmimas grekų su francūzais; kad 5000 grekų kariūmenės užpuolė francūzus iš užpakalio, paėmė Katerini, perlaūžė francūzų linijas ir paėmė kovos liniją tarp tojo miesto ir Borbočok.

Katerinai stovėjo francūzų kareiviai, keli mėnesiai atgal pasistūti gen. Sarrafi, kuomet buvo laukiama susirėmimo tarp karaliaus kareivių ir venizelistų pajėgų. Karalininkai grumėto nubaudimu tam miestui, bet grumojimas neįsipildė. Nuo to laiko, kaip spėjama, Konstantinas surengė kareiviją tuoju tikslu, kad užpuolus sąjungininkus iš užpakalio, kuomet vokiečiai užpuolė juos šone nuo Monastiro į šiaurę.

RUSŲ DIDŽIAUSIAS KRYZIS KAIP KARĖ PRASIDĖJO.

Londonas, gruod. 13 d.—Kokiu žvilgsniu nežiūrės, Rusijos politinis kryžis turė didžiausią svarbą. Nuo rugpjūčio mėn. 1914 m. niekas nelietė karės taip arti, kaip dabar įvykęs Petrograde perorganizavimas.

Rusijos kryžis yra kitoks negu Francūzijos, ir Anglijos kryžiai; jis mažne visiškai paeita nuo vidurinių sąlygų. Pamatine priežastimi yra nepakankama važba, Po dviejų metų karės Rusija atsidūrė blogame padėime ekonominiame, kadangi trūksta didelės organizacijos ir pajėgos.

Dabartinis rusų kryžis yra statiškai priskaitomas blogai maisto paskaidai Petrograde ir Maskvoje, kur jaučiamas didelis trūkumas, kuomet pietinėj Rusijoj padėjimas sulyginamai geras.

Šiaurėje trūksta mėsos, duonos ir cukraus.

Rumuniją laikinai apvaldžius, Rusijos padėjimas pasunkėjo. Dabar rusai turi 1200 mylių šono, arba beveik tris kartus ilgesnį kaip vakarų šonas. Šitam darbu reikia baisios daugybės spargalų ir mašininių sandyklių. Sulyg vieno ruso, galinčio žinoti dalykus, Japonija daugiausiai šovinių parupina—tik kiek sibirinis gelžkelis valioja paimti.

Naujasis 900 mylių ilgio Aleksandro-Murman gelžkelis nedaug padengs Rusijos padėjimą šitame dalyke.

Nors Rusijos padėjimas gerinasi, bet jis vis dar nėra geriausias. Dabar rengiama prašalinti Proto-

popovą, o jei ne, tai dums darbas bus tik pusiau padarytas. Paskutinėmis keliomis dienomis jis pamažu perleidžia savo priedermes vidaus reikalų ministerio kunigaikščiui Volkonskui, matomai taikydami patylos pasitraukti.

Spėjama, kad Sazonov, kuris vedė tarybas dėl Konstantinopolio gavimo Rusijai karės imtuvėmis, sugrįžęs užsienio ministerijon. Trepov kaip premieras įgija užslūkėjimą ir paramą augstų ir žemų.

RUMUNAI ATSTUMTI 30 MYLIŲ LINIJĄ.

Londonas, gruod. 13 d.—Vokiečių karės žinyba vakar pranešė, kad vėl 7000 rumunų pateko nelaisvėn ir karaliaus Ferdinando kareivijos visu šonu apie 30 mylių ilgio nuo Buzen iki Jalomica traukiasi atgal.

Devintoji Vokiečių kariauna, vedama gen. von Falkenhayno ir feldmaršalo von Mackenseno dujinė kariauna seka pėdomia begančių rumunų ir Buzen puolimas yra artimas.

Petrogradas oficialiai pripažįsta rumunų besitraukimą taip Buzen-Mizil-Ploesci geležkelio, taip į pietus nuo Buzen.

Transylvanijoje rusai per paskutines 36 valandas turėjo žymių laimėjimų. Jie paėmė liniją vokiečių kasinių augstumo nuo Aguslia į pietus, Trotus klonij ir atsilaukė vokiečių atgaliniam užpuolimams.

Kitose Transylvanijos šonvietose ir Karpatų miškuose vokiečiai pavėrė ofensivą, smarkiai guldami ant rusų pozicijų, bet be pasekmės, kaip Petrogradas praneša.

Sulyg Overseas News Agentūros: rumunų belaisvių skaitlius vokiečių rankose siekia 123,000. Agentura šitą skaitlinę paėmusi iš Nord Deutsche Allgemeine Zeitung.

FRANCŲZAI ATĖMĖ VOKIEČIŲ UŽPUOLIMĄ.

Paryžius, gruod. 14 d.—La Liberte korespondentas prie francūzų kareivių sako, kad vokiečiai padarė užpuolimą ant Las-signy, ant tos šono dalies, kuri yra arčiausia Paryžiui. Šitas matomai, buvo pritaikyta prie von Bethmann-Hollwego rašto padavimo, kad vietiniui pasisekimu padarius įspūdį į francūzus.

Sulyg šito korespondento: vokiečiai, surinkę iš geriausių divizijų 40,000 kareivių ir suspietę tam atskančią apstėj artilerijos. Pirmą užpuolimo smarkiai bombarduotą kelią valandas.

Bet francūzai buvo prisirengę ir sutiko užpuolamąsias bangas šuviais iš tricolių kanuolių ir masininių sandyklių, baisiai naikinanti vokiečių eiles. Ugninis barjeras, mestas vokiečių užpakalin, pagavo palaikančią atsargą.

Vokiečiai pasiekė francūzų apkasus 300 mastų šonu, bet atgaliniu puolimu francūzai tuojaus

apkasus atgavo atgal. Tik keli iš puolamųjų eilių, likę gyvais, sugebė pabėgti. Daugumas jų po atkakliu besilaikymui tapo išmuštais. Už valandos vokiečiai buvo atnaujinę puolimą, bet be pasekmės. Francūzų sunkioji artilerija atėjusią atsargą išblaškė.

BRIAND MAŽNE DIKTATORIUS NAUJOJ MINISTERIJOJ.

Paryžius, gruod. 14 d.—Atstovų Bute valdžia šiandien įnešė įstatymo sumanymą, suteikiantį valdžiai galią, vakar išreiktą premjero Briando, kiekviename atsitikime naudotis priemonėmis šalies apgynimui sulyg paliepimo, o ne sulyg parlamento leidimo.

Valdžia nusprendė visiškai uždrausti alkoholinius gėrimus. Alkoholiniai gėrimais varinama tokiu, kaip absintas, kuris jau yra uždrausta, paprasta degtinė ir likieriai; vynai gi ir alus prie jų nepriskaitoma.

Zingeidumas Francūzijoje nuo taikos pasiūlinimų jau atkreiptas į vidurinius reikalus ir į klausimą kaip ilgai Briand galės ministerijoj pasilikti. Nors Briando naujoji valdžia turi viršų 149 balsais, bet nežinia kaip ilgai galės savo poziciją išlaikyti, kadangi Briando diduomenė kas sykis vis puola žemyn, opozicijai tolydzio kasanties po juo.

VOKIEČIŲ PASIULINIMAI NE PIRMIENA, SAKO RUSAI.

Petrogradas, gruod. 14 d.—Petrogrado žinių agentura išleido sekretų pusiau oficiali pranešimą apie rusų atsisėmimą į taikos pasiūlinimus:

"Naujas mūsų priešų atsiliepiamas nėra jų pirmutiniu pasisekimu mesti atsakymą ant sąjungininkų už jų pradėtąją karę. Kad gavus paramą nuo Vokietijos žmonių, kuriems jau nusibodo karė, berlininė valdžia daug sykų griebė klaidingų taikos žodžių ir savo kareivių padarėsi nimiti dažnai kalbėjo apie greitą susitaikymą. Ji žadėjo taiką, kuomet Varšava bus paimta, kuomet Serbija bus užkariauta, užmiršdama, kad tokie neišpildyti žadėjimai sukelia didelį nepasitikėjimą.

"Savo tolesniais pasistengimais, kurie taip pat padina iš tų pačių susinteresuotų reikalų, vokiečių valdžia yra priversta šitą klausimą plėsti už Vokietijos ribų.

"Bet kadangi sąjungininkai, turėdami tvirtą sutarimą, atmetė visus šituos pasikėsimus, tai mūsų priešai turėjo ką rimtesnio sugalvoti. Šiandien jie, nežiurint į savo pasitėkėjimą savo militarine ir ekonomine galybe, jie paskelbia Suv. Valstijoms, Ispanijai ir Šveicarijai savo norą taikytis.

"Stoka nuoširdumo ir tiklo vokiečių pasiūlinimuose yra aiški."

NIVELLE PAĖMĖ

7500 TIES VERDUNU.

Paryžius, gruod. 15 d.—Nivelle, naujasis vyriausias francūzų kareivijos vadas uždavė pirmutinį smarkų smugį priešui. Nivelle'o kareivijos pavėrė daugiau kaip 6 mylių šonu Verduno šone, visa linija nužengė 2 myli, paėmė du kaimus, tris tvirtai įstaisytas tvirtumas ir daugiau kaip 7500 belaisvių.

Šitas žygis padaryta šiaurinėje pusėje Douaumont tarp upių Meuse ir Woivre. Paimta kaimai Vacherauvillė ir Louvemont, ukė Chambrettes ir tvirtumas Hardoumont ir Bezon-Vaux.

Tai buvo francūzų atsakymas į vokiečių taikos pasiūlinimą. Berlio pranešimas francūzų laimėjimą pripažįsta.

VOKIEČIAI PAIMA BUZEU; RUMUNAI IR RUSAI BĖGA.

Kopenhaga, gruod. 15 d.—Sulyg Budapesto laikraščio Avilag pranešimo: Rumunijos premieras Bratianu pasitraukė nuo vietos, jis yra skaitomas svarbiausiu tarp tų, kurie Rumuniją įtraukė karėn.

Buzeu pateko vokiečiams. Su tuo drauge paimta dar 4000 belaisvių. Gen. von Falkenhayn ir feldmaršalo von Mackenseno kareivijos 82 mylių šonu neatsilaikomai varo linkui Moldavijos. Ties Černavoda Dunojų perėjo kita didelė bulgarų pajėga.

Rusų ir rumunų kariauna Dobrudžoje evakavo savo pozicijas šiaurinėje Černavodos, Konstanos linijos pusėje ir traukiasi vėjamai į paduonojo pelkes žemian Besarabijos. Rumunų pasitraukimą šiaurinėje Jalomica upės pusėje ir apie Buzeu pripažįsta ir rusų karės žinyba.

SAJUNGININKAI APIE TAİKĄ.

Duma vienu balsu vokiečių pasiūlinimą atmėtė. Londonas, gruod. 15 d.—Žinia atsiūsta iš Petrogrado Reutero Telegramų B-vei sako:

"Duma po karštos užsienio reikalų ministerio kalbos vienu balsu priėmė rezoliuciją prieš priėmimą vokiečių pasiūlinimo taikos."

Rezoliucijos tekstas, kaip jis yra gautas Londone, yra tokis: "Duma, išklausiusi užsienio reikalų ministerio papasakojimo, vienu balsu pritarė kategoringai atsisakyti sąjungininkų valstybėms prie dabartinį sąlygų pradėti kokias taikos sutartis daryti.

"Ji sako, kad vokiečių pasiūlinimas yra ne kuokitu kaip nauju apreiškimu priešų silpnybės ir veidmainingo pasielgimo, iš kurio priešas nelaukia tikro pasisekimo, bet kuriomų jį bando mesti ant kitų atsakomybę už karę ir visa tai, kas joje dėjos, ir išsieti prieš višą nuomonę Vokietijoje.

"Duma mano, kad pergreitas susitaikymas ne tik bus trumpu ramumo laiku, bet užtrauks dar kitos kruvinos karės pavojų su apgailėtina paaukojimu žmonių. Ji tiki, kad pasilekama taika yra galima tik po griežtam sumuštū militarinės priešų galybės ir po Vokietijos griežtam atsisakymui nuo tų troškimų, kurie padaro ją atsakančią už pasaulinę karę ir tas baisenybes, kuriomis ji apsiroškia."

RUMUNAI ISTUKO IŠ VOKIEČIŲ SPASTŲ.

Paryžius, gruod. 18 d. Sulyg žinios apturėtos Paryžiuje laikraščio Petit Parisien, rumunų kariauna yra išgelbėta. Laikraštis sako, kad išlikus kariaunos dalis yra kitoj pusėj upės Sereth Jassyje ir Besarabijoje, kur ji yra pergrupuojama ir pritaikoma tolesniam veikimui. Visas rumunų šonas dabar esąs palaikomas vienu rusų.

Kaip Bucharest-Ploesci linija tapo paimta, rusai pasiuntė divizijų turinį nieko nežino ir kad vokiečių motyvai, kol kas, turi pasilikti spekuliacijos dalyku. Bet taikytis—

"Šios šalies žmonės yra pasirengę taip lygiai dabar, kaip jie buvo pasirengę rugpjūtį, 1914 m., jei taika yra teisinga ir permanenta. Atlyginimo už praeitį nėra gana, jei mes neturime užtikrinimo atečiai, o užtikrinimo atečiai nėra gana be atlyginimo už visa, ką Belgija, Francūzija, Serbija ir Lenkija yra nukentėję.

"Taika, ant kurios mes sutikime, turi turėti užtikrinimą savo ilgumui. Vokietija gali turėti to-

kią taiką, jei ji mums savo norų gerumą priparodys."

Vokiečiai siūlo taiką kaip pergalėtojai, sako, kaizeris.

Amsterdam, gruod. 15 d. Sulyg Koelnische Zeitung: kaizeris į kariuomenę Alzacijoje apie savo pasiūlinimą taikos taip pasakęs:

"Budamas tikras, kad mes esame pilnai pergalėtojai, aš vakar pasiūliau priešams apšnekti klausimą tolesnio karės vedimo, ar susitaikymo.

"Kas iš to išeis, aš dar nežinau. Tai priešų dalykas nuspręsti, ar kova turi eiti toliau. Jei priešai mano, kad jiems dar negana, tai aš žinau, kad jus kovosite toliaus.

"Kareivių tvirtumas vakaruose padarė galimū užduoti persvarinamus smugius rytuose."

GEN. NEVILLE

vyriausias naujas francūzų vadas.

FRANCŲZAI PER 3 DIENAS PAĖMĖ 11,387 VOKIEČIUS.

Londonas, gruod. 18 d.—Išsiganę francūzų pasisekimų šiaurinėje Verduno pusėje, sosto įpėdinio kareivijos pradėjo ofensivą, norėdamos atgauti atimtą žemę.

Po smarkiam bombardavimui vakar mažne per visą dieną, vokiečių kolonumos žengė prieš Nivelle'o linijas ant Chambrettes ukės ant dešiniojo Meuse upės kranto. Po smarkiam susirėmimui vokiečiai išvarė francūzus iš dalies pozicijų, bet šalutinėse vietose francūzai atkakliai laikėsi ir rytmetyj vėl vokiečius nuo ukės pagrinė.

Sulyg vėliausio apskaitymo skaitlius francūzų paimtų belaisvių nuo gruod. 15 d. Verduno šone siekia 11,387, priskaitant 284 aficerius. Paimta, ar sunaikinta karės medžiaga apima 115 kanuolių, 44 bombų metytuvus ir 107 mašinines kanuoles.

Berlio pranešimas skelbia, kad neskaityt mažesniojo veikimo Jomme ir Meuse sektoruose, nieko svarbaus neatsitikt vakar.

Photo by American Press Association.

MILŽINIŠKA KANUOLĖ.

Francuzai neseniai paėmė nuo vokiečių keletą tokių kanuolių. Jos yra trupos, bet storos ir vadinasi morytomis. Apie jos storumą galima spręsti iš to, kad suaugusį vaiką lengvai įstatyti į kanuolės vamzdį.

svarbiausis gelžkelio punktas Valachijoje. Vokiečiai dabar kontroliuoja du trečdalius Rumunijos gelžkelių linijų. Buzeu ir Jalo-mica upės padaro antrą ir trečią strateginių linijų, kur vokiečiai rado javų ir žibalo sandėlius.

„Lokal Anzeiger“ laikraščio korespondentas Stockholm'e teigia, kad paskutiniam Rumunijos sosto tarybos susirinkime buvo nuspręsta, kad Rumunijos užsienio ministerija būtų perkelta Petrograda, kitos ministerijos tuo tarpu bus įsteigtos Kijeve. Rumunijos parlamentas, girdi, susirinkęs Petgrade. Karalius Ferdinandas pasakė, kad jis Rusijoje pasiliks vieną savaitę, o paskui važiuos į Anglijon.

IS AMERIKOS.

SIMTMETINĖS VALSTIJOS SUKAKTUVĖS.

Indianapolis, Ind. 11 gruodžio čia prasidėjo šventė simtmetinių sukaktuvių nuo prisijungimo Indiana Valstijos prie Suvienyto Valstijų unijos.

PASEKMĖ VOKIEČIŲ PRIE TAIKOS PAKVIETIMO.

Po pagarsinimui Vokietijos pakvietimo pradėti taikos parybas, nors talkininkai ant pakvietimo dar neatsakė, jau Suvienytoje Valstijose umazėjo kainos valgio produktų, kaip kiaušinių, mėsos, javų; žymiai nupuolė ir vertė akcijų plieno kompanijų; rūpinusių talkininkams amuniciją ir ginklus, akcijos Bethlehem Steel Co. nupuolė ant 26 punktu, o United States Steel Co. ant 3 punktu. Kainos geležies ir plieno nupuolė ant 15–26 punktu, vario ant 5 punktu.

PASEKMĖ POPIEROS PRARANGO.

San Francisco, Cal. Čia atsi-buvo spaudos draugijos konferencija. Vienas iš buvusių konferencijos kalbėtojų apreiškė, jog laike karės Europoje, kuri pagimdė popieros ir kitų spaudos reikmenų brangumą, Suvienytoje Valstijose užsidarė 800 laikraščių.

EXPLOZIJĄ KASYKLOSE.

Pittsburg, Pa. Reedy and Ryan anglijų kasyklų netoli Stone City atsitiko eksplozija, kuri užėmė apie 20 darbininkų. Eksplozija išgriovė olą, kviroj užberta 30 darbininkų. Mėginama juos atkasti.

VU'KANAS VEIKIA.

Redding, Cal. Vulkanas ant kalno Lassen, kuris gana ilgai miegojo ir manyta, kad jis su visu užgeso, vėl veikt pradėjo. Pelenai ir lava veržiasi iš kratero. Dūmų debesys uždegia visą aplinkinę. Kiek tie išsiveržimai nuostolių pridūrė, nežinia, nes prie kalno prieiti negalima.

dams \$11,000, mexikonams 40,000 dol., lenkams 58,000, turkams 50,000 dol. syrijonams 8,000 dol. Atlikę nuo to laikomi draugijos kasoje. Lietuviams nieks neskir-ta. Per minėtos draugijos rankas eina ir pinigai surinkti „Lietuvių dienų“, lietuvių susėlimui.

PABRANGO ALUS.

Philadelphia, Pa. Pakilo čia kainos alav: dabar ima čia po centą daugiau už alaus stiklą; sumažinti ir stiklai. Panaikinta saliuuose ir užkandžiai be užmokesnio, koki pirmą visur būdavo.

IS VISUR.

Ant prigulinių Greikijai Cy-clada salų prieš karaliaus valdžią sukilo gyventojai. Jie atsisakė klausyti karaliaus valdžios.

Psichiatrų komisija Viennoj pripažino užmūšę Austrijos ministeriją pirmininko Karolius Stenrgkh, Drą Friedrick Adlerą pilno proto, todėl už savo darbą jis gali atsakyti. Prokuroras vienok tuom nepasigandina, bet mano dar paklausti nuomonės Viennos universiteto profesorius.

Vietoj generolo Joffre, kuris kaip patačjas tapo paskirtas pirmininku kariškos komisijos, vadovu francūzų kariūmenės tapo paskirtas generolas Nivelle.

Vokiškas Belgijos gubernatorių ant miesto Tournai uždėjo bausmę po 20,000 markių kas dieną, kol nepristatys surašo neturintį darbo darbininkų, kad tokius galėtų su prievarta Vokietijon gabenti.

IR VĖL PRIEŠ ATEIVIUS.

Washington, D. C. Senatas 64 balsais prieš 7 vėl priėmė bilį reikalaujantį, kad nemokanti rašyti nebūt Amerikon įleidžiami. Gali Washingtono senatoriai nusiraminti. Po kare ir iš kraštų, kur yra daugiausia rašto nemokančių, pasiliaus žmonės Amerikon keliai, nes ras jie ir namie-jie ką veikti ir valdžios trukdys išvažiavimą, kaip trukdo ir dabar.

AMERIKOS UŽ TAIKYTOJĄ NEPRIIMA.

Suvienytoje Valstijoms pavesta kitoms tautoms vien perduoti Vokietijos pakvietimą prie taikos tarybų, bet nieks jų nekviečia už taikytą. Anglija gi pranešė net, kad pasisulytų jai su taikymu laikys neprilankiu sau veikimu, todėl atmes jos taikymo mėginimus.

PASILAMDE AMERIKOS SUBMARINA.

Eureca, Cal. Suvienyto Valstijų submarina užbėgo ant salumos 125 pėdos nuo kranto ir tapo drūčiai pagadyta. Įgula, susidedanti iš 25 jureivių, tapo išgelbėta, nors visi jureiviai yra sužeisti.

PENSIJOS BUVUSIEMS PREZIDENTAMS.

Washington, D. C. Kongreso atstovas Moore iš Pensilvanijos įnešė bilį, kuris reikalauja, kad buvusiems prezidentams Taftui ir Rooseveltui būtų paskirtos algos po 25,000 dol. metams, o paskui kad tokias algas gautų visi buvę prezidentai. Bet buvę prezidentai galėtų ir be algų apsieiti, nes jie turtingi žmonės.

STAIGA MIRĖ UNIVERSITETO PROFESORIUS.

Cambridge, Mass. Staiga, laikydamas prelekciją Modelite kolegijoj, pasimirė profesorius psichologijos Harvardo universiteto Hugo Muensterberg. Gimė jis Danzige 1863 m. 1900 m. kaip mainų profesorius, tapo Amerikon atstaus Vokietijos valdžios.

AMERIKOS RAUDONOJO KRYŽIAUS ĮPLAUKIMAI.

Washington, D. C. Amerikos Raudonojo Kryžiaus Draugija pereinuso metuose turėjo \$1,544,245 susėlimui nuo karės nukentėjusių Europoj žmonių. Iš to paskirta nukentėjusiems žy-

damams \$11,000, mexikonams 40,000 dol., lenkams 58,000, turkams 50,000 dol. syrijonams 8,000 dol. Atlikę nuo to laikomi draugijos kasoje. Lietuviams nieks neskir-ta. Per minėtos draugijos rankas eina ir pinigai surinkti „Lietuvių dienų“, lietuvių susėlimui.

Vokietijos parlamentas reguliškų posėdžių pradėję pradės nuo pusės sausio sekančių metų.

Nuo vietos pasitraukė Austrijos Koerberio ministerija. Kam bus pavesta sutverti naują ministeriją, dar nežinia.

Pasitraukė nuo vietos, ar tapo atstatytas Rusijos užsienio ministeris. Jo vietą užėmė Patrowskyj.

Po Kalėdų bus susaukta Varšavon lenkų Tautiški Taryba (parlamentas). Reguliariški jos posėdžiai prasidės nuo pradžios Vasario mėnesio.

Nuo Naujų Metų Lenkijoj taikos, apskričių teisėjai ir augsčiausias teismas perkratinės lygiai kariškas, kaip ir civiliškas bylas. Bylos bus perkratinėjamos lenkiškoj ir vokiškoj kalboj.

Talkininkai pranešė Waringhtonon, jog jie ne trukdys kelionės Austrijos paskirto Amerikon ambasadoriaus grafo Tarnowskio.

Vokiečiai ant Vilniaus ir jo apskričių uždėjo kontribuciją 500,000 dol., užlaikymui ir maitinimui ten esančių vokiečių.

Laikraštis „Vossische Zeitung“ paduoda kokios teitrijų permainos po kare bus Europoj. Sulyg to laikraščio: Rumunija išnyks iš tarpo neprigulmingų kraštų. Rusija gausianti Moldaviją. Rusijos Lenkija bus neprigulminga, Latvija tvers autonomišką Vokietijos dalį, kurioj, žinoma, valdžia bus vokiečių baron rankose, Lietuvą paims Prusai (tėgul ją dievai apsaugos nuo tokio likimo), Dobruđiją atgaus Bulgarija, o Valachija bus padalinta tarp Vengrijos ir Bulgarijos. Bet laimė, kad tai yra vien laikraščio spėjimai.

Kaip praneša vokiečiai, talkininkai iki šiol nužudė 192 kariškų laivų: Anglija nužudė 133 laivus, 563,200 tonų, Prancūzija 29 laivus, 53,900 tonų, Italija 20 laivų, 63,600 tonų, Rusija 16 laivų, 54,800 tonų, Japonija 4 laivus 9,100 tonų.

Duluth, Minn. Neprigulmingų kasyklų savininkai Mimosotoj, Wisconsin'e ir Michigane nuo 15 gruodžio dienos ant 10% pakėlė darbininkų algas. Tą patį žada padaryti ir plieno dirbtuvės.

New York. Čia rengiasi streikuoti vodevilinių teatrų aktoriai, kuriuos taip labai mėgsta amerikoniai, nors jie mažai naudos atgabena.

New York. Sustreikavo čia 60,000 rubsiuvių. Darbininkai reikalauja 8 val. darbo dienos ir ant 2 dol. savaitę didesnių algų.

LIETUVA IR KARĖ.

VILNIUS.

Mokesniai už pramogas. Vilniuje vokiečių valdžia įvedė mokesnį už pasilinksminimus. Už visokias pramogas ir vaidinimus Vilniaus miesto nuovadoje dabar reikia mokėti mokesčius. Už leidimą reikia mokėti nuo 3 iki 100 markių.

Pavargėlių prieglauda. Vilniaus lėbadijų įstaigos, sulyg Wilnaer Zeitung pašalų išdavė su viršum 6000 šeimynų, iš viso 14,000 žmonių. Paskutiniais 11 mėnesių komisija gaudanti pinigų iš miesto ir šiaip pieną mažiems vaikams kas mėnuo. Varšavoj ir Lodzėj vien yra 11,000 žmonių vaikų pieno reikalaujančių.

Rockefellerio komisija gavo leidimą įgabenti iš Šveicarijos Lenkijon po 80 tūnų konsensuoto pieno mažiems vaikams kas mėnuo. Varšavoj ir Lodzėj vien yra 11,000 žmonių vaikų pieno reikalaujančių.

Pasinares Austrijos cėsorius Francisus Juozapas paliko tur-tus 130 milijonų kronų vertus. 60 milijonų užrašė auksistienis bartis“ praneša, kad apskrities

viršininkas savo pranešimu tarp kita ko primena, jog maistas ir prekės, kurioms išduota ženklai iš apskričio valdybos, galima pardavinėti gyventojams tikiai su tais ženklais. Nusikėlusieji bus baudžiami 500 markių pinigais, arba kalėjimu.

PETROGRADAS.

Baigė Dailės Akademijos kursą.—Juozas Zikas, išėjęs Dailės Akademijos kursą šiemet dirba konkursinį darbą jam pavestoj D. Akademijos dirbtuvėje ir pa-baigęs skulptūrą „Motina“—moteris žaidžia su kūdikiu ant rankų—spal. 24 d. gavo iš Akademi-jos tarybos pilną dailininko laipsnį.

KĄ BELAISVIAI VOKIETIJOJE VALGO.

Iš ryto 250 gramų juodos duonos—gera pusė svaro riekė. Sita riekė yra visai dienai; pajudinto karšto vandens puodukas su pretensingu pavadinimu—kava. Pietums karšto skystimo blydas, kurin šaukštu įkrečiama mėsgalių gabalukų. Vakare „kava“, geriausių atvejų—silkė. Vokiečiai mano, kad „Lietuvos kiau-lėms“ šitoks maistas ir šitokioj apštyr yra pilnai užtenkamas. Žinoma, jie civilizuoti žmonės.

Ministeris Protopopovas ir tremtinių šelpimas.

Spalio 24 d. vidaus reikalų ministeris Protopopovas kreipėsi į vietos ukio reikalų vyriausiosios valdybos viršininką N. Anciferovą ir prašė jį apsimti pirmininkauti tam tikrajai pabėgėlių tarybai. Drauge Protopopovas pasakė, kad tremtinių šelpimas turis būti atimtas iš visuomenės organizacijų ir visas pavestas vidaus reikalų ministerijai.

(L. B.)

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS NEW YORK.

Kriaučių Streikas. New Yorko, Brooklyn'o ir Newarko vyriškų ir vaikų drabužių kriaučių, priklausanti prie A. C. W. of A. unijos, 13 d. gruodžio, 10 val. ryte išėjo į streiką; virš 65,000 kriaučių aplėdido dirbtuvės, apšaukdami generalį streiką.

Išėjo į streiką ne tik unijistai, bet ir nepriklausantieji prie unijos.

Kadangi didelė didžiama darbininkų organizuotų, todėl ir streikas ilgai negalės tęstis. Reikia pažymėti, kad šiemet kriaučiai išėjo į streiką daug geresnį tvarkoj, negu kad 1913 metais, nes dabar daug stipresnė organizacija. Siemet iš pirmos dienos į streiką išėjo apie 90 nuosimčių darbininkų. Net ir neorganizuoti darbininkai metė darbą, ko pirmiausia negalima būtų pastebėti. Mat, pats gyvenimas prie to juos privėdė. Pra-gyvenimas dieną iš dienos brangsta, o darbininkų algos kaip stovėjo art vietos, taip ir tebestovi.

Mūsų reikalavimai nedideli ir pilnai teisingi. A. C. W. of A. unija reikalauja 8 valandų darbo dienos ir pakėlimo algų ant 2 dol. savaitę. Nors reikalavimai teisingi, vienok mūsų ponai darbdaviai atsisako juos išpildyti. Jiems buvo paskirtas laškas duoti atsakymą, bet jie to neįspildė.

Darbininkų vadovai, negave-luo darbdavių jokio atsakymo, pradėjo rengtis prie streiko. Tuomet jau firmos atsiuntė savo atstovus tartis. Tarybos tęsėsi apie savaitę laiko, bet prie-nieko gero neprivedė—prie sutarties nepriejo.

7 ir 8 d. gruodžio visų unijos skyrių buvo šaukiami mitingai. Visi skyriai veik vienbalsiai nu-balsavo apšaukti streiką ir kovo-ti patol, pakol darbdaviai neišpildys darbininkų reikalavimų.

13 d. gruodžio A. C. W. of A. unijos valdyba apskelbė generalį streiką. Tarpe streikių, randa-si apie 2,500 ir lietuvių.

Todėl mes prašėme visiems darbininkams suvėjęms, kad niekas nevaziuotų į New Yorką ir aplinkines darbo įėjus, nes vietos darbininkai siūvėję kovoją už pagerinimą savo buvį ir ga-vimą didesnio duonos lašnio.

Taipgi meldžiame kitų miestų savo draugų suvėję nedirbti dar-bu, jeigu jis bus atsiustas iš Did. New Yorko. Mės žinome, kad firmos stengsis savo darbus iš-sūntinti į kitus miestus, nes taip visuomet daroma, kuomet darbininkai išeina į streiką.

Kad mės kovą laimėsime, nėra jokios abejonės. Vaikų ži-pūnų išdirbystės asociacija, susi-dedanti iš 55 firmų ir užlaikanti apie 15,000 darbininkų, pirmą die-ną apskelbus generalį streiką, iš-pildė visus darbininkų reikalavi-mus; darbininkai tuojaus grįžo prie darbo.

Vyrų žipūnų išdirbystės 3 didė-lės firmos, butent J. Samuelio, J. Eisver and Co. ir Levi and Schilt, kurios užlaiko virš 5000 darbinin-ku, taipgi išpildė darbininkų rei-ka-lavimus.

Iš to aiškiai matosi, kad strei-kas ilgai negalės tęstis.

Lietuviai kriaučių išrinko iš 24 ypatingą komitetą streiko vedimui. Pirmininkas—J. Karpus, pagalbi-ninkas—J. Sadauskas; sekretorius—A. M. Augunas, pagalbininkas—J. Kulis.

Presos komisija: J. Matijošaitis, B. Menderis, P. Montvila, A. Sederskiūtė ir Iz. Jakimavičienė.

Informacijų komisija: M. Ur-bonas, P. Glaveckas ir M. Glavec-kas.

Pikiet komisija: J. Steponaitis, V. Žilinskas, K. Jankaitis, B. Jakubonis, K. Poška, P. Pėstininkas, S. Stagnūnas, J. Kazakevičius, P. Pakinkis, O. Merkevičiūtė, A. Dambrauskis ir K. Baltrušaitis.

Unijos ofisas ir susirinkimų vieta 101-103 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Visokiais streiko reikalais kreipkitės pas komiteto sekreto-rių ypatingai bei laiškais sekan-čiu adresu: A. M. Augunas, 101-103 Grand st. Brooklyn, N. Y. Telefono Nr.: 1304 Greenpoint.

Presos Komisija:

I. Matijošaitis, B. Menderis, P. Montvila, A. Sederskiūtė, Iz. Jakimavičienė.

IS GRAND RAPIDS, MICH.

Antonovo prakalbos.—Gruod.

9 d. Lietuvos Sunų Dr-jos sve-tainėje LSS. 51 kp. surengė prakal-bas, propagandos tikslais. Kalbėtoju buvo pakviestas Anto-novas (A. Montvydas) iš Chica-gos. Pats prakalbų tikslas yra suprantamas ir apie jį nėra ko rašyti, bet negaliu nepaminti p. Antonovo panaudojamos takti-ko, kadangi daugumas grandra-pidiečių stebėjos ja. Apšviestas žmogus, o kalbą vartoja žemiau-sią ir teisingumo neprisiilako nei kiek.

Pradėdamas kalbą, patarimą davė korespondentams užsirašyti pašiuku jo žodžius ir nerasinėti melagingų korespondencijų. Aš jo patarimo paklausiau ir jo žo-džius užsirašiau. Dabar tikiuosi, kad jis neprotestuos prieš juos.

Jis pasakojo tautininkams, kad tautininkai tai baisiausi darbi-ninkų išraud tojai ir jų kiek ga-lint reikia šalintis; kad tautininkų laikraščiai ir korespondentai tai didžiausi melagėliai. Šituos savo tvirtinimus jis parėmė ne buvusiais atsitikimais, tik savo spėjimais, kad, girdi, ir dabar apė jo prakalbas prirašysią viso-kių nesąmonių.

Tautininkai klausėsi šitų jo pa-sakų ramiai ir nei pyko ant jo, nei protestavo grumojimais prieš jį. Matyt, jie skaito žodžio lais-vės brangesniu dalyku, negu at-monijimą už pasakytą netiesą. Bet p. Antonovas-Montvydas, kuris protestuoja prieš žodžio laisvės varžymą, mano, kad „to-kie niekšai“ (kurie priešinasi Mockaus prakalboms) reikia va-tyti laukan iš lietuvių tarpo, įkį-ti kalėjiman kokiems trims me-tams.“ Taigi jis šituom pasirodo aršesniu ir už tuos, kurie Mockų kiaušiniams norėjo pavaisinti.

Sunku yra suprasti, kaip toks žmogus, kuris save dideliu kau-dininku ir laisvės bei teisingu-mo mylėtoju skaito, gali pats sau taip priešingai kalbėti. To-kiis darbininkų apgynėjas tikrai darbininkams mažiausiai reika-lingas.

A. M. Virbalis.

A. M. Virbalis.

IS RACINE, WIS.

Račkaus prakalbos.—Gruod. 10 d. Sv. Kazimiero D-ja surengė prakalbas ir parsikvietė kalbėto-jumi iš Chicagos p. E. Račkų. Kalbėtojas kalbėjo temoje „Kas palaiko tamsybę: katalikai, ar so-cialistai.“ Kalbėtojas apipasa-kėjo apie civilizaciją ir jos pradžią ir parodė, kas civilizaciją griauja: Socialistams kalbėtojo išvedimas nepatiko ir jie bandė jį atakuoti, bet tas jiems nepavyko; jie neįstengė kalbėtojo sušnekėti, nors tarp jų buvo ir tokių, ką buvo keturias klėsas baigę.

Po to kalbėtojas socialistus išvadino žvirbliais ir kvietė ka-talikus ir tautininkus vienytis ir su tautos išmatomis kovoti (su išmatomis niekas nekovoja, nes nėra reikalo su jomis kovoti; už-tekta jas išmesti. Bet išmatas bėmėtant, labai reikia žiūrėti, kad gero daikto neįmestum. Kiek iš korespondento korespondencijos matyt, kalbėtojo vadovautasi ne tiek argumentais, kiek pravar-džiavimais ir sėjimų neapykan-tos vieny prieš kitus. Gero tē-vynainio priederme yra ne vaidus tarp partijų kelti, tik vienybę tautoje palaikyti; argumentai, principai nesukels vaidų, bet pra-vardžiavimai sukelia, o p. Rač-kui, kaip matyt pravardžiavimų netruksta. Užtai kalbėtojo pa-girti negalima.—Red.)

Racinečiai trumpu laiku ke-tina ir vėl pakviesti su prakalbo-mis p. Račkų. Patartina apsi-ginkluoti, nes pereinose prakalbo-se pas dūms stovintieji girdėjo socialistus žadant kalbėtoją su-mušti. (Blogas patarimas; gali-ma kalbėtoją apsaugoti nuo ža-lamo sumušimo, jei tas tiesa, bet ne šaukti ginkluotis ir laukti progos riaušes sukelti.—Red.)

Prakalbose Buvęs.

IS GARDNER MASS.

„Amerikos Lietuvis“ kursų paskaita su paveikslais.—Gruod. 7 d. vakare Ryan svetainėje bu-vo paskaita su paveikslais. Pre-lengta buvo pp. A. Blažis ir K. Šalčius iš Worcester Mass. „Amerikos Lietuvis“ kursų var-du. Paskaita buvo apie Afriką. Skaite ją p. A. Blažis, o p. K. Šalčius, geresniam supratimui tos šalies išvaizdos ir gyvenimo są-lygų joje rodė ir aiškino paveik-slus, plačiai papasakodamas apie Afrikos tautų gyvenimą, gyven-tojų budus, papročius, tikėjimą, Egipto miestų griuvėsius, milžinų mūrų liekanas, Afrikos tyru-mas, akmenynus, žvėris, girias, upes ir tt. Paveikslų buvo apie du simtai. Paskaita buvo labai įdomi ir į klausytojus gerą įspū-dį padarė.

Prelegentai važinėja ir po ki-tas lietuvių kolonijas su šiomis paskaitomis, kas juos užkviečia. Gardneriečiai šiemis prelegen-tams labai yra dėkingi už su-teiktą jiems smagumą savo pas-kaite. Taip pat ir toliau būtų geistina gardneriečiams, kad „Amerikos Lietuvis“ kursų pre-legendai jų neaplenktų.

Į šitas paskaitas publikos, tie-sa, atsilankė ne daug, bet to prie-zastis buvo tame, kad paskaitos buvo mažai garsintos. Visi, ku-rie į paskaitas atėjo, buvo labai jomis užgandinti.

P. S. Remeikis.

IS BENTLEYVILLE, PA.

Lietuvių Dienos pasekmės.

Reikia pripažinti, kad vietos lie-tuviai Lietuvių Dienoje visi dar-bavosi kiek kas galėjo. Tą die-ną visi neįėjo į darbą ir vaikščiojo po ramus aukas rinkdami savo broliams nukentėjusiems nuo ka-rės. Nors lietuvių kolonija čia nedidelė, bet sulgų jų skaitlaus aukų surinkta nemažai. Didžiausią sumą surinko Stanislovas Lu-košius ir Justinas Liurkas: \$27-74, bet patis prie šitos sumos pridėjo po \$5.00. Taip pat Ona Jurgaitiūtė pati aukojė \$5.00 ir su savo auka surinko \$22.55.

D. L. K. Kęstučio Kliubas au-kojo \$50.00; Acme Brewing Co., \$20.00; Sald. Sirdies V. J. Dr-ja \$10.00; SLRKA. 92 kp. \$5.00; kun. J. Misius padarymui ly-gios skaitlines pridėjo \$2.06. Vi-šio surinkta \$300.00.

Kiti pasiuntė tiesiog Centratui. Vienas iš Komiteto.

Via laiškaščiui siunčiam rankraš-
čiai turi būti pažymėti autorius pa-
rašu ir adresu. Paštas antieji pseu-
donimai turi paduoti. Redakcijos ži-
niai, ir savo tikrai vardą.

Redakcija pasilekia sau teisę at-
siunčiamus laiškaščius trumpinti ir
taisyti.

Netinkamus laiškaščius rankraščių
Reakcija, pareikalavimas, grąžina au-
torinui atgal jo laišku.

Redakcija laisda rašyti plunksna ir tik
ant vienos popieriaus pusės, paliekant
plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Dar delei Lietuvos neprisigulm-
bės. Atvirą teisybę pasakius, lie-
tuviai nemažai buvo nusigėbinti,
kuomet oficialis gandas iš vokie-
čių ambasados Washingtone pra-
nešė, kad Vokietija, norėdama tai-
kiai tisi su talkininkais, pirmo vieton
pastatė reikalavimą, kad iš Lie-
tuvos būtų padaryta neprisigulmin-
ga karalija.

Suprantama, kad lietuviai gerai
numatė, jog Vokietija panašų rei-
kalavimą statydama, nedaro to iš
kokio nors ypatingo lietuviams
prielankumo, bet panašų reikalavi-
mą stato, atsizvelgdama į savo
viešpatijos interesus. Pratičios pa-
vyzdžiai taipgi neparodo, kad Vo-
kietija kada nors būtų nors lašą
kraujo praliejusi už pavergtų tautų
išliuosavimą.

Atpenč, smarkiai auganti Vo-
kietijos imperija iki šiolėi vedė
smarkią užgriebimo politiką: Elza-
so ir Lotaringijos, Šlesvigo ir
Holštino, pagalios Lenkijos ir
Prūsijos prijungimas prie
Vokietijos patį savinai paaiškina
vokiškos imperijos politiką.

Kad Vokietijai Lietuva būtų ma-
loni—apie tai mes neabejojame,
ypač žinodami, kad Vokietija nuo
senai turi akį ant Kuršės ir Lif-
landijos, kuriose iki šiolėi randa-
si stiprus vokiškų baronų elemen-
tas—liekanos senovės Kardininkų
ealingo ordono. Bet kad konors
gero galima būtų buvę Lietuvai ti-
kėtis nuo vokiškų—tam miškinis
lietuvių didžiama netikėjo. Jie
greičiau buvo patinę tikėtis nuo
talkininkų, kurie pačioj karės pra-
džioj iškilmingai užreikšė, kad jie
šių karę veda "už mažų tautų pa-
liuosavimą".

Tas buvo viena iš priežasčių,
delei kurių lietuvių simpatijos bu-
vo greičiau palinkę linkui talki-
ninkų, negu linkui teutonų.

Aiskūs ir griežtas vokiškų rei-
kalavimas, kad ir Lietuvai būtų
prilaikoma neprisigulmė, padarė
miškinis išpuolį ypač ant tos lie-
tuvių dalies, kuri užjautė iki šiolėi
talkininkams. Ir to nereik plačiai
ziškinti. Štai talkininkai geria-
sime atsitikime tik burnomis žada
mažoms tautos liuosybę, apie Lie-
tuvą jie iki šiolėi nei žodžio ne-
užsiminė. Vokiečiai gi, ilgai bu-
rind neaušinę, pastatė aiskų ir, kaip
išrodė, griežtą taikos išlygą: "Lie-
tuva turi būti neprisigulminga".

Kiekvienas gali pamatyti šitą
Ir nedyvai todėl, kad lietuviai, ma-
tydami tą skirtumą ir apvertindami
vokišką toki žygi, kaip rankos
pamojimu lyg ir pavirto savo sim-
patijomis Vokietijos pusėn.

Ir nēr nei mažiausios abejonės,
kad Vokietija, nors, ir savo intere-
suose veikdama, bet statydama ne-
prisigulmingos Lietuvos reikalavimą,
ateityje įgytų didelį draugiškumą
iš lietuvių pusės.

Kuomet "ateityje įgytų," nes kol-
kas, to pasakyti negalima. Lietu-
viai šiandien yra jau užtekinai su-
brendę, kad suprast diplomatiškus
ir politiškus didžiųjų viešpatijų
grajus. Šiandien lietuviai jau nėra
toki, kaip buvo, sakysim, lenkai
Napoleono laikuose, kuomet už
tuščią jo pradžą jie upėmis liejo
savo kraują—ir spygą gavo.

Todel, turėdami šaltesnes galvas
ir daugiaus apsiroškavimą, lietuviai
ne šoko tomis pėdomis šukauti:
"Lai gyvuoją Vokietija!" už tai,
kad ji reikalauja neprisigulmės
Lietuvai. Jie, lietuviai, velio pa-
laukti ir laukia, kol visos kazyros
bus atidarytos, kol viskas bus aiš-
ku ir jokios abejonės nebus su-
lyg to, ką vokiečiai tikrai mano da-
ryti.

Ir tame išmintingame susiva-
lyne jie neapsiriko. Pirmą, iš
pažiūros kriet, vokiškų reikala-
vimui klastik neprisigulmingos Lie-
tuvos įsteigimo bėgyje kelių dienų
pradeda "švelnėti."

Štai vokiečių ambasada Wa-
shingtone, iš kurios išėjo ir ta pir-
ma žinia apie Lietuvos neprisigul-
mę, dabar, kaip praneša laik-
raščiai, skelbia tokią žinią: labai
spirtis už Lietuvos neprisigulmę
Vokietija esą nesispirs; tai yra tik
ma x i m u m (vadinasi, didžiausias)
vokiškų reikalavimas, nuo kurio
ji gali nusileisti; vokiečiai są pa-
statę tą reikalavimą todėl, ka bu-
ty kuom nusiderėti ir bent Le-
i-
jai neprisigulmę išgauti.

That sounds pretty rot-
ten,—doesn't it? (Tai
skamba puštinai sukimijusiai,—
ar ne?) Bet tai dar toli-gražu
ne viskas. Štai svarbus ir įtek-
mingas vokiškų laikraštis Vos-
sische Zeitung, kuris pap-
rastai turi gerus informacijos šal-
tinius, kalba, kad vokiškų taiki-
mosios išlygos busios tokios (kiek
tai palyti Lietuvą): Lenkijai—ne-
prisigulmė, iš Kuršės gubernijos
turi but padaryta autonominė vieš-
patijė, jeinanti į vokiškos impe-
rijos federaciją, o Lietuva—turi
buti prijungta prie Prūsijos.

Kas is to viso išeis—pagyven-
sim, pamatysim. Bet jau šiandien
nēr nieko aiskesnio, kaip šitas vie-
nas dalykas: lietuviai visa savo
siela ir visomis savo pajiegomis
priešinsis prastiems "prijungi-
mams" ar vienon, ar kiton pusėn;
stiprus atgimusių lietuvių tautinis
judėjimas nenuskendo nei karės
kraujuose, netapo sutrintas nei po
karės mašinos ratais. Jie dirbs ir
kovos nemulstanciai patol, kol ne-
įgys to, kas priklauso kiekvienam,
kas jaučia save žmogum, piliečiu,
būtent—kol neišgaus savo tautai
neprisigulmės. Lietuviai jau iš-
augo iš vergijos vystyklų ir mėgi-
ti atgal juos ten įbrukti būtų vi-
siena, kaip mėgintam paaugusį an-
čiuką įkinti atgal, lukštan kiau-
šinio, iš kurio jis išsiperėjo. ...

Čiurlionis paminėjimui. Pa-
minėjimui penkiametinių sukak-
tųjų nuo mirties žinomo lietu-
vių dailininko M. K. Čiurlionis
Blažys & Co., iš Worcester,
Mass., išleido vešnio pavelskį.

Sulyg leidėjų pranešimo, pa-
veikslas yra pieštas švedų daili-
ninko H. D. Bergquist, o repro-
dukcijos padarytos fotografiu-
būdų žinomoj Cambridgeiaus
"University Press" firmoj. Pa-
veikslas didumas 14x10 colių;
kainą \$1.00. Galima gauti pas
leidėjus (13 Millbury St., Wor-
cester, Mass.).

Apie šitų paveikslų vertę nie-
ko negalime pasakyti, nes redak-
cijai jų neteko matyti.

Muzikos mylėtojams bus ne-
maža pagelba naujai išleistas
"Mažas Muzikos Žodynėlis".
P-as M. Petrauskas, žodynėlio
autorius, paaiškina, kad gyvas
reikalas priverė jį šitą ma-
ją vei-
kalėlį sutaisyti ir išleisti. Jame
paaiškinama, ką reiškia visoki
muzikafikieji terminai, vartojami
gaidose. Kaina 25 centai.

Gaunama Lietuvių Muzikos
Konservatorijoje, 395 Broadway,
So. Boston, Mass.

I "MUZIKOS" PRENU-
MERATORIUS.

Neužilgo bus išsiuntinėta "Mu-
zikos" prenumeratoriams, užsi-
mokejusiems už visus metus, šie
muzikos veikalai:

"Devynios dainos", St. Šim-
kaus, mišriems chorams;

"Septynios giesmės", Mišios
lietuviškai, dviem balsam prie
vargonų;

"Šia nedidelė", mišriems cho-
rams prie piano.

Visi štie veikalai yra nauji,
ka tik atspaudinti. Kas iš "Mu-
zikos" prenumeratorių paskuti-
niuose 6 mėnesiuose permainė
adresą, prašoma atsiliepti adre-
su: 33 W. Oak str., Shenandoah,
Pa.

St. Šimkus.

Toli, Pacifiko didžiųjų, yra sa-
la vardu "Kalėdų" sala. Ji taip
pavadinta todėl, kad ją atrado ka-
pitanas Cook Kalėdų dienoj 1777
metuose.

Senovės Anglijoj lošimas kazy-
romis buvo skaitomas, kaip tam
tikra Kalėdų žaislė. Kitais lai-
kais, apart Kalėdų, kazyromis ne-
losta.

To Jau Perdaug.

Daugelyje atsitikimų lietuviuo-
se galima patėmyti dar neišny-
kusias pasekmes vergijos, kurią
per tiek laiko ant savo pečių ne-
šėmė. Ypač žymiai tas apsirėi-
kia dabar, kada visas prislėgtas
tautas, taigi ir lietuvių, pačios,
aplinkybės verčia pasirodyti kuom
esą, ko nori, kokius troškimus
savyje iki šiol slėpė. Ką tik ka-
rė iškilus, ką tik pasirodžius vi-
sokioms galimybėms kas link še-
imininkavimo musų krašte, ne-
stebėtina, kad pasigirdo įvairių
rušių balsai: vieni laukė ateinan-
tį Lietuvą vokiškų kaip išliuosuo-
tojų, kiti į vokiečius žiūrėjo kaip
į "neprietelius," kurie musų kra-
sto "liuosybę" gali suvaržyti;
vienai su viltimi žiūrėjo į vakarus
(tų buvo daug mažiau), kiti—
rytus.

Bet štai jau bemažako per pus-
trečių metų daug kas, rėdos, tu-
rėjo paaiškėti. Vienok daugeliui
lietuvių, matyt, paaiškėjo ne vis-
kas: kad vokiečiai į Lietuvą atė-
ję žvėjai su tinklais, kad iš-
gaudyti viską kas gardesnio, kas
geresnio, suvaržyti kas liuosės-
nio—tą visi mato ir žino. Bet
kad rusai per visą tą laiką ne-
parodė nei mažiausio ženklo, kad
bent ateityje užgrobtų tautų
smaugimo politikos jie atsisądės
—to mes lyg ir nepatėmijame ir
visur tik šukaujame "lai gyvuoją
alijantai!" (vadinasi: "lai gyvu-
oją Rnsija!") Juk kitos aliantų tau-
tos mus nei šildo, nei šaldo).

1) Štai viename Amerikos lie-
tuvių laikraštyje skaitau platų
aprašymą "aliantų" tautų bazaro.
Su pasigėrėjimu nušima, kad ant
lietuviško kijosko didelėmis rai-
dėmis buvo parašyta: "Down
with Eithel proposed king of
Lithuania. Long live allies!"
Girdi, anglai už tai lietuvius pa-
gyrė; det to, girdi, ir pasekmės
bazaro lietuviams bus geros, gau-
sia apie to tukstančių doliarų.

Pinigų tai gal jie ir uždirbo.
Bet už tuos pinigus detroitiečiai
štai ką pasauflui parodė: lietu-
viams geresnė maskoliškos ver-
gija, negu proponuojama sutverti
Lietuvą, kad ir nevisai savaranki,
bet visgi valstija. Kad jie būtų
šaukę "šalin su Eitheliu, mes
norim visai neprisigulmingos Lie-
tuvos", tai svietas juos būtų su-
pratęs, kad jie liuosybės nori.
Dar tasai šauksmas "šalin" būtų
išaiškintas ir tuomet, jeigu Rusija
iš savo pusės Lietuvai taipogi
šitą žadėtų. Bet dabar tas
šauksmas visiems, o ypač vokie-
čiams, parodė tik tai, jog lietuviai
ilgisi rusiškos kumšties.

Nejaugi mes, lietuviai, nemato-
me, jog iki šiol nėra nei mažiausios
priežasties šukauti "lai gy-
vuoją alijantai!" (arba stačiau
sakant, "lai gyvuoją Rusija!")
Jau nekalbant apie tai, kas bū-
vo pirmiaus, mes pažvelkime, kaip
rusai elgiasi su lietuviais net da-
bar, laike karės.

Jau vokiečiams pusę Lietuvos
užėmus, rusų ministerių taryba
peržiūrino projektą Lenkijos
miestų savyvaldos. Kadangi Su-
valkų gubernijos miestai didžiū-
moje lietuviški, tai projekte bu-
vo pažymėta, jog tų miestų valdy-
bose vartojamoji kalba bus lie-
tuviška. Ministerių taryba tą
punktą išbraukė... Apie tai rašė
visi laikraščiai.

Pasitraukiant iš Lietuvos, rusų
valdžios įsakymu buvę deginami
lietuviški kaimai, o jų gyventojai
varu varomį Rusijon.

Dabar, kada tų nelaimingų šim-
tais tukstančių ten prigrudo, ru-
sų ministerių taryba nutarė ma-
žinti pabėgėlius valdžios pašal-
pa...

Atidarant žieminę Rusijos du-
mos sesiją, naujas rusų ministe-
rių pirminkas kreipėsi į Rusi-
jos gyventojus, ragindamas ener-
gingai tėti karę toliau. Rusų
valdžios ir alijantų vardu jis ža-
dėjo ne liuosybę prislėgtoms tau-
toms ir visiems Rusijos pilie-
čiams, bet... Konstantinopolį.

Nežiurint to, kad Rusija nete-
ko Lietuvos, Lenkijos, kad tų
šalių valdininkai ir policija su-
garmėjo į gūlamą Rusijon,—štai

Rusijos laikraščiuose mes skai-
sime, jog caras užtvirtino mi-
nisterių tarybos projektą ant 50
gubernijų padidinti policiją...

Tai viską tai matydami, re-
jaugi mes turime šukauti "lai
gyvuoją!"

Ne, mes turime šukauti štai ką:
jeigu Rusija nenori, ar negali būti
pavergtoms tautos kitokia, negu
kad lig šiol buvo—mes geidžia-
me, kad Rusija ne gyvuotų, bet
pražūtų! Mes turime apie tai
sušukti, kad išgirstų netikėtai Ru-
sija, bet ir jos globėjos: Anglija
ir Francuzija.

Štai mes girdime šauksmus vi-
so pasaulio, kad vokiečiai ga-
bena belgus į vidurį Vokietijos.

Bet metai suvirš atgal buvo
dar žiauresnių dalykų. Išgubenta
į tolimus krastus ir ten marina-
ma netikėtai suaugę vyrai, bet
ir seniai, ir moteris, ir vaikai.
Apie tai jokio šauksmo pasaulis
negirdėjo, nes Rusija gabeno pru-
sų lietuvių ir galicijiečius. "Tei-
singosios" Anglijos cenzūra tuos
šauksmus sulaukė... Pasmerkia-
me mes Vokietiją už jos žiaurius
darbus, bet už tokius pat darbus
negalime mes šukauti nei alijan-
tams "lai gyvuoją!" negalime,
nors tas kai-kada mums net ir
pelno atnešų...

2) Iš priežasties vokiškų pro-
ponuojamo paskelbimo nepri-
gimimo Lietuvos kaip kurie Ame-
rikos lietuvių laikraščiai griežtai
išreiškia tokią nuomonę: kas
mums, girdi, iš tos liuosybės,
jeigu ją reikia krauju įgyti. Ne-
daug nuopelnų įgys tie laikra-
ščiai, skiepidami musų žmonėse,
jog sveikata, arba net gyvybė,
kad ir daug tukstančių žmonių,
yra brangesnė už savo krašto
liuosybę. Ne daug jie gero ir
Lietuvai padarys, intinkdami
svetimaučius, jog lietuviai yra tos
nuomonės, kad geriau būti vergi-
joj, negu krauju liuosybę įgyti.

Man norėtusi jų užklausti:
kuom gi tautos liuosybę įgyja:
ar ant kelių klūpodamos, ar pini-
gais nusipirkdamos?

Tulas vyras išveda net "iš dai-
lės filosofijos," kad "geriaus būtų
ubagu be čebatų, negu ubagu be
kojų." Ir tas vyras, kaip ir kiti,
nenori lietuviškų legijonų delei
tos pačios priežasties: kariaujant,
galima kojos netekti.

Labai yra galimas ir net gal
labai yra tikras daiktas, jog re-
vertėtų lietuviams organizuoti
armijos ir kovot (šale vokiškų)
net ir tuomet, jeigu Lietuva būtų
paskelbta neprisigulminga. Bet
aš manau, jog priežastis nekovoti
yra, arba bent turėtų būti, visai
kitos, o ne zuikiškas drebėjimas
už kojų ir rankų čielumą. Juk
paniekinimas ir vargas tam, kurs
šaukia: geriau būti sveiku, negu
liuosu!

Juk per visus amžius skaitėsi
garbingu tas, kurs šaukė: geriau
mirtis, negu vergija!

Nedaug liuosybės įgys toji tau-
ta, kurios žmonės laikysis kio-
kios nuomonės negu pastaroji.

Politikoje simpatijų ir antipati-
jų nėra. Yra naudinga ir nenau-
dinga.

Šunis karti vien ant vokiškų,
o kitiems musų "geradariams"
šukauti "lai gyvuoją!" arba vėl
skelbti buk lietuviams rankos ir
kojos brangesnės, negu liuosy-
bė, aš skaitau politika musų kra-
štui ne tik kad nenaudinga, bet
ir negraži, ties vergiška.

St. S.

Atsišaukimas.
į lietuvių: Indiana, Illinois
ir Wisconsin valstijose.

Budamas baisiosios karės lin-
dininku, matęs Lietuvos šalį iš-
teriotą ir trokšdamas nešti pa-
gelbą badaujantiems musų br-
liams ir seserims, siūmi atsi-
šaukti į augščiaų paminėtose val-
stijose apsigyvenusius lietuvius
ir ten gyvuojančius draugijas ar
kuopas SLA., TMD., ALTS.,
SLRKA., L. Vyčių, ar "Lietuvių

Dienos" komitetus, kad rengtu-
met maršrutus ir prakalbas vi-
sur, kur galima. Su prakalbo-
mis aš pribusiu, keliaudamas, iš
eilės. Vaziuodamas iš Ohio val-
stijos, atlankysiu Indianos val-
stiją, kaip tai: Indianapolis, Clin-
ton, Gary ir kitas vietas, iš ku-
rių gausiu užkvietimą. Apva-
žiavęs Indianos valstiją, vaziuo-
siu į Chicago, iš ten į Wauke-
gan, Ill., toliau Kenosha, Wis.,
Racine, Wis., Milwaukee, Wis.,
Port Washington, Wis., Sheboy-
gan, Wis., Beloit, Wis., Rock-
ford, Ill., De Kalb, Ill., St. Char-
les, Ill., Kewanee, Ill., Spring Val-
ley, Westville, Centralia, Cantra,
Springfield, E. St. Louis ir visas
kitas lietuvių kolonijas kurias
bus galima pasiekti pakeliu.

Siūmi labai prašau lietuvius,
visus, gyvenančius augščiaų pa-
minėtose kolonijose, kad kiek
galėdami susizincuotumė vieni su
kitais ir surengime prakalbų su-
sizinoti su manim žemiau pa-
duotu adresu. Prie to prašyčiau
dar, jei galima, kad kolonijose
Illinois valstijoje, išmant Rock-
fordą, susizincodami vieni su ki-
tais, išdirbtų maršrutą mano pra-
kalboms, taip, kad pradėdant nuo
Kewanee, Ill. būtų galima pasiek-
ti kitas kolonijas, pakeliu.

Aš busiu Indianapolis, Ind. 2
d. Sausio, 1917 m. ir keliausiu
Chicago link. Tad iki 2 d. sau-
sio su manim galite susirašyti:
2004 St. Clair ave., Cleveland,
Ohio. Nuo 2 d. iki 15 d. sausio
mano adresas bus: 901 W. 33rd
St., Chicago, Ill. Nuo 15 iki 20
d. sausio adresas manęs bus: 418
Almond St., Rockford, Ill. Vė-
liaus paskelbsiu tolesnį savo
maršrutą.

Su guodone,
A. M. Martus.

Kalėdų Eglaitė Turkijoje.

Turkija yra ne krikščioniška
šalis ir todėl, žinoma, nei Kalė-
dų joje neapvaidžiojama, nei ma-
ži turinukai eglaitės neturi. Bet
vieną sykį Turkijoje buvo toks
navatas atsitikimas:

Mieste Adrianopolį gyveno
tulas labai įtekmingas svetimtau-
tis-krikščionis. Kalėdos artinosi,
ir jis sumanė savo vaikams įtai-
syti eglaitę. Apie Adrianopolį
egltės neauga, todėl jis užsisakė
są eglaitę iš Sofijos, Bulga-
rijos. Kuomet traukėnys atvežė
apie to pėdų augščio eglaitę į
Adrianopolį, kas ten iš turkų
urėdninkų atsiminė, kad yra už-
drausta gabenti medelius Turki-
jon iš užrubežio.

— Jasak! (kas reiškia "neva-
ti")—pasakė turkų urėdninkas
muitinyčioj.

— Jasak!—atkartojo sargas-
kareivis, kuomet anasai svetim-
tautis norėjo savo eglaitę atsi-
imti.

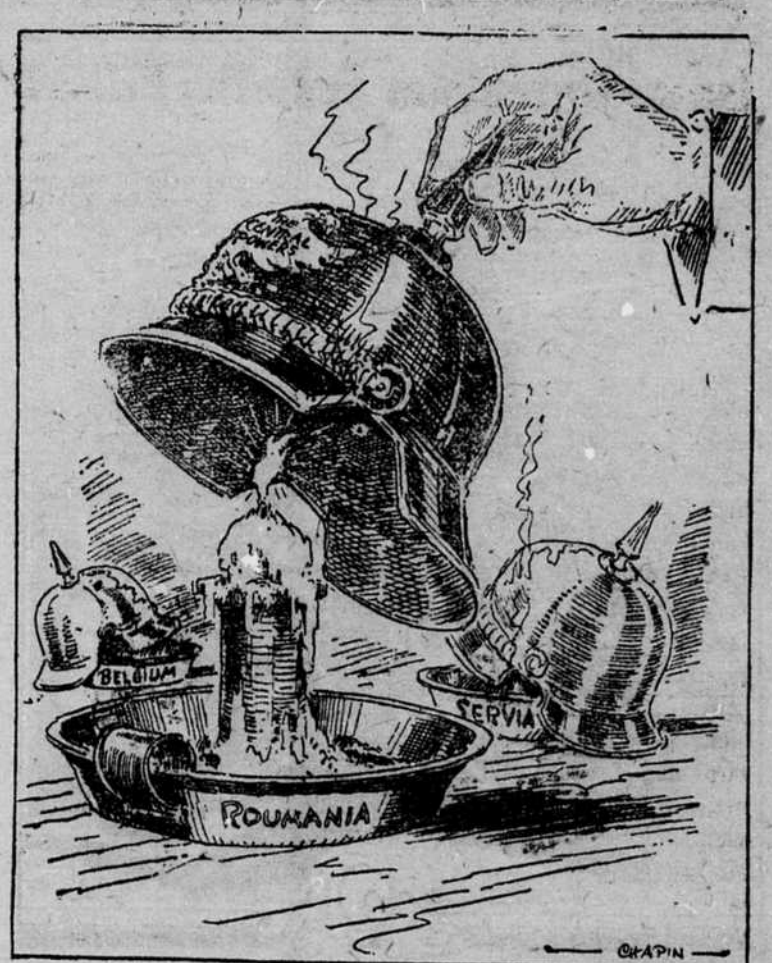
Bet svetimtautis užsispyrė savo
eglaitę gauti, kad ten ir kas žin-
kas.

Stoties urėdninkai paklūvo ne-
mažon bėdon su ta eglaitė. Čia
įstatymai aiskiai sako, kad eglai-
čių nevalia iš kitos viešpatijos
gabenti, o iš kitos pusės svetim-
tautis, kaip minėta, buvo labai
įtekmingas ir galėjo urėdninkams
daug bėdos pridirbti, jeigu jis
savo eglaitės negautų. O jis va-
sakė, kad jis turi turėti tą eglai-
tę bėgyje 48 valandų. Urėdnin-
kai kasėsi sur galvas, ką čia pa-
darius su tokiu fantu.

Pagalios vienas urėdninkas su-
galvojo taip!

Eglaitę nusiuntė toliau į Kon-
stantinopolį, Turkijos sostinę,
ekspresiniu traukiniu, kas užėmė
tik 8 valandas laiko. Eglaitė su-
grįžo į Adrianopolį sekančiu trau-
kiniu. Svetimtautis gavo žinią
iš muitinyčios, kad jam "atėjo
medelis iš Konstantinopolio" ir
kad jis gali savo eglaitę atsiimti.

Tokiu būdu ir vilkas liko so-
tus ir ožka čielė. Svetimtautis
gavo savo eglaitę, o urėdninkai
iš bėdos išsisuko, nes galėjo sa-
kyti, kad eglaitė atėjo ne iš už-
rubežio, bet iš Turkijos sostinės.

—Chapin in St. Louis Republic.

ŽVAKIŲ GESINTOJAS.

Vokiško šalmas (kepurė) yra geras žvakių gesin-
tojas. Belgijos ir Serbijos "žvakės" jau užgesin-
tos, o dabar ir Rumunija jau baigiama gesinti.

MARGUMYNAI

APIE ISTREMTUOSIUS LIETUVIUS.

Brigdeport, Conn. Gerb. Red:
Dabar, kuomet ateina žinių, kad
Vokietija tikrai nori, kad iš
Lietuvos būtų sutverta neprisigul-
minga karalija, kaipio buter-štatas
tarp Vokietijos ir Rusijos, tai
lietuviams prisieina apie daugelį
reikalų su dvigubu smarkumu
pasirūpinti.

Vienas iš tokių reikalų yra—
pasirūpinti likimu musų istrem-
tinių, kurie išmėtyti po įvairius
Rusijos užkampius. Tai extra
klausias, kuris privalo būti ap-
rupintas kuogreičiausiai. Tuk-
stanciniai musų brolių už apšvie-
tos ir lietuvių platinimą buvo
istremti į tolimas pasvietes. Jie,
skirdamiesi su tėvyne, buvo ku-
pini vilties, kad ateis kadanors
laikas, kuomet Lietuva paguos
juos, kaipio geriausius savo sunus.

Taigi stengkimės, kad jų viltis
išsipildytų ir kad vėl galėtume
broliškai jiems dešinę paspausti
laisvoj Gedimino žemėj.

Jų išliuosavimui, berods, gali
buti du keliu—per taikos kongre-
są ir per derybas su Rusija.
Abudu būdu—nelengvi. Bet juo
jie yra sunkesni, juo labiau turi-
me tam pasidarbuoti.

R. Adzgauskas.

LIETUVIAI NORĖJĘ VOKIE-
ČIŲ.

Detroit Mich. Gerb. Redakci-
a:—Ką vokiečiai, kariaudami Eu-
ropoj, gali paisyti apie Ameriką
ir jos gyventojų nuomonę? O
vienok jie, kiek tik gali, platina
čia sau prielankias nuomones,
nors kartais ir pameluoti prisi-
eity. Štai, pavyzdžiui, Detroito
laikraštį "The Detroit Journal" iš-
tlopo ilgas straipsnis tulo Charles
A. Collman apie tai, ar talkininkai
gali šią karę laimėti. Jo
visų išvadųjimų nēr reikalo ni-
nėti, bet štai pora jo žodžių kas-
link Lietuvos.

"Nuo rusų tapo išplėsta ne tik
Kuršė, kuri yra apgyventa vokie-
čiais (?), bet taipgi Vilniaus gu-
bernija, arba Lietuva, kurios gy-
ventojai buvo išilgę vokiškų vieš-
patavimo."

Ką jus ant to pasakysit? Lie-
tuviai išsilgę vokiškų viešpata-
vimo!... Žmogus, meluodamas, tu-
rėtų bent miera žinoti. Lietuviai
turėtų turėti informacijinius biu-
rus, kurie panašias melagystės
atitaisintų.

J. S.

RUSIŠKI PINIGAI.

Chicago, Ill. Gerb. Redakcija:
Meldžiū paaiškinti apie dabartinį
Rusijos pinigų kursą. Keletas
mėnesių atgal laikraščiai rašė,
kad vienas rublis yra 30 centų.

Nuejau į Wicker Park Station,
kad pasiūsti 25 rublius pabėgė-
liams į Cernigovo gub. Bet čia
už 25 rub. nuo manęs pareikalavo

\$12.87, t. y. tiek pat kaip ir prieš
karę, kuomet rusų rublis buvo
52 centai. Pasiklausiau šito pa-
to skyrus vedėjo, kodėl tiek
ima, jeigu rublis dabar vertas
tik 30 centų. Atsakė, kad jokių
atmainų ir karės laiku jie nedaro.
Taigi negaliu dabar supaisyti, ka-
me teisybė.

V. Šliauteris.

Ispano Gyvenimas Vokiečių Nelaisvėje.

Poreitame numeryje buvo aprašyta vokiečių užpuolimas ant Francuzijos ir paėmimo, rasytojo (Ispanijos piliečio) nelaisvės, jo sunki kėlonė į Vokietiją ir pribuvimas į pirmą belaisvių lagerį Zossen. Šiame numeryje, eina tolimesnis jo pasakojimas apie gyvenimą vokiečių lageruose.

Pribuvus į Zossen lagerį, mes visi turėjome pereiti per reviziją. Po to kiekvienam duota bledinis bludais, šaukštas ir antklodė (blankietas). Tą išdalinus, mums pasakė, kad galime "apsigyventi" tame plokame lageryje kaip kas geriaus gali.

Antrytojaus belaisviai atsikėlė (jų buvo apie 15,000 vyrų, kaip jau apie tai minėjau) apsisitais, kiek kas galėjo ir kuom kuo turėjo. Netrukus pradėjo jie susieiti krūvelėmis ir šnekučiotis tarp savęs; kiti vaikščiojo po lageryje, labai arti prieidami prie vielinčių (dratinių) tvorų ir mėgindami pamatyti, kas darosi išlauko. Daugelis belaisvių išlindę iš navatų duobių, kurias jie sau iškasė žemę nagais ir šaukštais. Paprastai tokias duobes, sąskaitum barsukų, iškasdavo sau keturi-penki vyrai, sykiu susidėję. Užimdavo po keletą dienų, kol tokia prieglauda sau pasidarydavo: vieni kasdavo šaukštais, kiti bludais nešiodavo žemę ir išbarstydavo jas po lageryje.

Bet tik keletas šimtų belaisvių turėjo pasidaryti tokias prieglaudas; didesnę jų dalis miegodavo po atviru dangum. Tarp jų buvo vienas Sarborno profesorius, su kuriom suėjau pažintin.

Pirmą dieną (tas buvo pėtnyčio) maistas nebuvo taip blogas, kaip aš tikėjau. Bet turiau pripažinti, kad vėliau juo toliau, juo maistas ėjo blogyn. Aš buvau Zossen, Chemnitz'o ir Gross-Pritsch'o lageryuose. Šiame paskutiniame lageryje, kuri neturėjo savo pinigų, mirė iš bado. Bet apie tai mes vėliau pakalbėsime.

Draugai nelaimėje.

Didesnė dalis francuzų ir belgų ir visi anglai gaudavo sau maisto iš lagerio krautuvėlių, ues jie turėjo pinigų; daugelis jų skolino ir kitiems, kurie neturėjo. Iš tikro čia buvo tikra brolystė nelaimėje. Rusų kareiviai buvo nelaimingiausi; vargiai kurie iš jų turėjo nors skatką, ir jie turėjo užsiganedinti belaisviams duodamą valgių—kavą išrtyto, ryžiai lyšiai ar žirniai apie pietus ir užpė vakare. Duona buvo bloga ir mažai jos duodavo. Retkarčiai porą gurinių mėsos pagaudavai ryžuose. Man atvykus lagerin, duodavo jautienos arba avienos, bet po kelių savaičių jautiena ir aviena pasikeitė į sudytą šunieną. Apie tai mums papasakojo locni mūsų sargai.

Tą pačią pėtnyčią, kaip tik gavau progą, atsiskaičiau prie lagerio komendanto. Jis klausėsi manęs atydziai. Jis gerai kalbėjo francuzų kalba, kurią aš taipgi liusiai vartoju.

— Aš esu ispanas—pasakiau komendantui.—Į šią vietą aš pakliuvau iškai, matyt, per klaidą. Aš turiu but palytuotas kuogrečiausias. Aš negaliu dokumentališkai prirodyti, nes visas mano popieras atėmė nuo manęs nieste Valenciennes.

Komendantas atsakė, kad jis paziūrės. Praėjo keturios, ar penkios dienos ir mane pašaukė jo ofis. Vė spėjau į ofisą, įėjau, jis šiaip mane rusčiai užkalbino:

— Aš žinau, kas tu esi. Tu esi francuzas. Tu mėginai mane apgauti. Ta pasaka, kurią man pėreitą syk pasakojai, yra niekas daugiau, kaip tik kruva melagysčių. Bet ne taip lengva yra apgauti vokiečių oficiera.

Aš pradėjau energiskai protestuoti, bet jis pakratė galvą ir man nenorėjo tikėti. Prašiau maldaudavo jo, kad man leistų parašyti ispanų ambasadoriui į Berlyną, bet jis nenorėjo leisti.

— Gal but, kad tu moki ispaniskai,—jis tarė,—bet tas dar nieko nepirudo. Yra taipgi ir vokiečiai, kurie moka ispaniskai, bet jie vis vien yra vokiečiai, o ne ispanai.

Kadangi aš vis nesilioviau protestavęs, tai jis pašaukė kareivi-

Antrytojaus po to, kaip mane paėmė kalėjiman, ispanų ambasadorius Berlyne, Senor Polo de Bernabe, atvyko į lagery. Kaip žinoma, jis atstovauja Vokietijoj francuzijos ir Rusijos reikalus kol karė neužsibaigs. Lageryje buvo vienas portugalas vardu Tonio Antuan, su kuriom taip pat blōgai apsidėdavu, kaip ir su manim. Jis prisitartino prie ambasadoriaus ir papasė jo, kad jis pristatytų laiską portugalų ministeriui Berlyne. Senor Polo atsakė, kad jis, tai padarys, bet paaiškino, kad kadangi portugalija dabar kariauja su Vokietija, tai gal ir negalima bus jam pagelbėti.

Kiek laiko vėliau šisai portugalas dingio iš lagerio. Paskui aš papasakosiu, kaip Chemnitz'e vokiečiai mėgino iš manęs padaryti šitą portugalą. Tai buvo žingėdžiausis ir sykiu baisiausias atsitikimas iš mano nelaisvės.

— Jeigu mes butume žinoję, kad tu esi kalėjime,—tarė man feldfelis,—tai butume pasakę apie tai ambasadoriui, nors mus ir būtų užtai nubaudė. Bet ką mes galėjome padaryti? Mes manėme, kad pats esi jau liuosas.

Skausmai ir vargai.

Po šio liudno atsitikimo prasidėjo nuobodus gyvenimas. Lietus, šaltis, drėgnumas, purvynas—visa tai darė gyvenimą nepančiam. Mane apgėrta į kareis belaisvių uniformą. Marškininių neturėjau persimainyti. Tie, kuriuos ant savęs turėjau, suplyšė į šmoutis ir buvo baltai purvini. Ir kas dar arčiau, lageryje nebuvo visai vandens, apat to, ką prilijo nuo lietaus. Vokiečiai duodavo mums truputį vandens atsigerti, po miera. Taigi plovimui, arba prausimuisi negalima buvo to vandens trėkti.

Kuomet lijo ir nuo to pasidarydavo įdubimuose balaitės, tai belaisviai bėgdavo prie jų, kad nusiplaustų sau veidus ir rankas.

Spalio mėnesiui besibaigiant, nekurie belaisviai, kurie buvo iš arto barzdaskučiais, prasė, kad jiems leistų nusipirkti žirkles ir kustuvis, kad galėtų suvoti amiatu lageryje užsiminti. Tą jiems leido padaryti ir jie "atidarė" savo barzdaskučius po pliku dangum. Belaisviai buvo plaukais apaugę ir barzdomis apžėlę tarp, kad išrodė panašūs į lankinius, iš cilių ėjo kimpis ir skustis.

Apie tą laiką šale lagerio pastatė didelį baraką iš lentų. Jame sukėjo 400 sužustų kareivių. Vieną sykį įsisukau į tą "santę", sąskaidamas, kad mano draugas ten guli.

Tai buvo labai menka vieta, "Lovers" buvo ant žemės. Sužestieji pasakojai man, kad jys beveik visai neprižiūrėdavo. Čia pat suguldydavo ir tuos belaisvius, kurie susirgavo lageryje.

Visi belaisviai mūsų lageryje buvo padalinti į "kompanijas" (rusiškai pavadinatum jas "rotomis"). Kiekvienoj kompanijoj buvo po 250 žmonių ir jos viršininku buvo vokiškas oficieras. Visus mus dabojo apie 1,000 landšturmistų, tai yra vokiškos rezervos kareivių. Didesnė landšturmistų dalis buvo tikri velniai. Tankiausiai jų darbas buvo,—tai spardymas. Mane išpyrė du sykių Zossen'e ir abudu sykiu už tai reikėdavo užmokėti.

Daugis Zossen miestelio gyventojų atėdavo mums paziūrėti, ir tie jų atsilankymai budavo mums labai nemalonūs, nes jie toki-gražų nepardavdavo mums užuojantos, arba pasigalėjimo. Vieton to, mes išsirdavome nuo jų bjauriausių rudiųjų ir įzeidimų; jie grąsindavo mums kumščiais—ir visa tai varydavo mus didelin piktumam.

Sitame Zossen lageryje aš išbuvau iki gruodžio 18 d. 1914 m. Tą dien lagerio komendantas gavu priskykimą išsiųsti iš lagerio 1,000 vyrų į Chemnitz'a. Tarp išsiųstų buvau ir aš. Su sąsaramis atsisveikinau su savo dviem

gerais draugais, kurie man taip daug pagelbėjo nelaisvėje. Mus nuvarė į geležinkelio stotį ir antrytojaus nuvažiavom į Chemnitz'ą.

Chemnitz'e buvome milžiniški artilerijos batalionai, kuriuos tuometik-ką baigė statyti. Mus susitiko senas vokiškas kapitonas, kuris pirmiausia mums pranešė, kad mes privalome atiduoti visus savo ginklus, jeigu kokius dar turime ginklus, kaipgi...

Sausio 6-to, ar 7-to—gerai dabar nepamenu,—mane pašaukė į komendanto ofisą. Čia mane pasitiko oficieras su francuziška praverde—jis vadinosi d'Avignon. Sėdėjo jis ant stalo. Šito oficiero nepamirš nei vienas belaisvis, kuris turėjo nelaimę pakliuti į Chemnitz'o lagery.

Tvirtu balsu jis užklauskė mane, kas aš esu, prie kokios tautos priklausau, mano vardą, mano tėvų vardus, amžių ir t. t. Staiga jis baltai supuko ir, kaip man išrodė, jo piktumas buvo nuodotas. Nėr abejonių, kad jis norėjo mane nužadinti. Bet mano vargai Zossen'e atrpatino mane nuo baimės.

— Tu esi portugalas, apgavikas!—suriko jis, kaip perkunas trenktų.—Tavo tikras vardas yra kitoks, negu tu sakai!

— Aš, portugalas?—susukau nusistebėjęs.—Tavista klystate. Aš esu ispanas iš Katalonijos, gimęs Manresajoje. Leiskit man parašyti į ispanų ambasadoriui Berlyne. Tuomet viskas išeis aiškštėn. Leiskit man taipgi parašyti mano giminėms, nes jie gal labai susirupinę.

Bjaurus užpuolimas.

Bet d'Avignon turėjo planą. Neatkreipdamas jokios atydos į mano prašymus, jis išsitraukė iš stalčiaus vokišką parašytą dokumentą, dalimis drukuotą, dalimis ranka rašytą. Jis buvo pilnai užbaigtas, tik be parašo.

— Pasirašyk čia!—paliepė oficieras.

— Aš nesirašau po niekto, ko aš nesuprantu—atsakiau jam.

— Aš tau išversiu!

Ir lauzyta francuzų kalba, mikčiodamas, jis perskaitė man tą dokumentą. Jo turinys buvo toks, kad aš buvau ne Valentinas Torres, ispanas, bet portugalas vardu Tonio Antuan, apie kurį aš jau pirmiau minėjau.

Aš baltai persigandau. Jeigu jie fabrikuoja tokius dalykus, tai aš galiu kaip musia žuti. Tuomet aš paspyčiau greičiaus nutirti, negu pasirašyti po tuo dokumentu, kuris mane tikrai būtų pražudęs.

— Aš nėsu Tonio Antuan, bet Valentinas Torres—atsakiau oficieriui tvirtai.—Aš nėsu portugalas, bet ispanas.

— Tu esi portugalas, ir tu pasirašysi po šiuo dokumentu tuojaus,—susuko oficieras ir, paėmęs plunksną, ištiesė ją man, sykiu pasikeldamas nuo kėdės.

Aš atšokau atgal ir atsispyriau prie sienos, dairydamsi aplink, ar nepamatyčiau kokio ginklo. Oficieras dabojo mane ir pašaukė kareivį, kuris įbėgo vidun su atkištu durtuvu. Oficieras su ramiu veidu, laikydamas vieną ranką plunksna, kitąjį revolverį, prisitartino prie manęs ir tarė:

— Pasirašyk, arba liepsiu nušauti!—vėl suriko jis nesvietiško balsu. Veidas jo paraudo, o gislos ant kaklo įstempė.

— Užmušk! mane, jeigu nori!—atsakiau jam.

— Ne, turi pasirašyti—jis atkartojo.

Tai buvo viena iš baisiausių valandų mano gyvenime. Nežinau, ką būriau darys, kad pasiluosuoti iš šio ofiso. D'Avignon trenkė plunksną ant stalo ir ką tai pasakė kareiviui vokiškai. Nesupratau, ką jis sakė, bet kareivis, kaip automatas, apsisuko aplink ir vėrė mane durtuvu į gerkles. Aš truputį pasijudinau; durtuvas pataškė į kaklą ir kraujas čirkstėrėjo iš žaizdos. Aš atšokau nuo sienos, rėkdamas. Ką aš rėkiau, dabar ir pats nepamenu. Vis vieto, jis negalėjo suprasti, nes aš juos keikiau ispanų kalboj, kataloniecų tarne.

(Toliau tęs).

Paskaitų Rengėjams.

Pamažu mūsų žmonės pradėda rengti paskaitas. Darbas dar naujas ir delto pasitaiko daug klaidų padaryti. O klaidų reikia kiek galint vengti, nes tas labai atbaido žmones nuo tolimesnio lavinimosi darbo. Šitą aš pats turėjau progos pastebėti nedideleje praktikoje.

Paskaitų rengėjai turi žinoti, kad paskaita toje pačioje tėje gali būti populiariškiau, suprantamiau atliekama, ir moksliskiau, giliau. Pirmoji daugiau prasilavinusiems bus neįdomi, nieko naujo nesuteiks, antroji—mažiau prasilavinusiems bus nesuprantama. Delto paskaitų rengėjai iš anksto turi prilegti smulkiai pranešti, kokia publika paskaitos klausys, idant prelegentas galėtų išanksto prisirengti. Ant greitųjų rėmi dalykai neatliekama.

Kad būtų aiškiau, ką aš noriu pasakyti, paduosiu pavyzdį. Prieš kelias savaites iš vienos vietos atsilankė pas mane tam tikro paskaitų rengimo komiteto įgaliotinis, "viesdamas" būti nuolatiniu prelegentu. Pranešė, kad manoma surengti bent 50 paskaitų per žiemą ir kviečiama keletas prelegentų. Klausiu—kokia bus publika. Atsako, kad jau "apsispaikusi, mažiau ar daugiau "laisvų paziūrų." Aš sutikau ir pasakiau, kad galėsiu duoti po kelias paskaitas iš psichologijos ir kooperacijos.

Po kurio laiko gaunu aficijų pakvietimą, kur prašoma jau nurodyti paskaitų programą. Iš paskalbėjimo gavęs įspūdį, kad publika bus rinktinė, t. y. daugiau apsišvietusių žmonių būrys, pasiilau pirmiausia 4-6 paskaitas tēmoje: psichologiniai auklėjimo pamatai, ir pabrėžiau, kad jeigu komitetas su tėma ir sąlygomis sutiks, tai kad iš anksto praneštų, kada reikės skaityti.

Praeina kiek laiko ir jokio atsakymo. Bet štai vieną dieną per telefoną praneša ir prašo, kad už poros dienų būtina atvažiuočiau su paskaita. Atsisakineju,—kad per umai, per trumpą laiką prisirengti, pagalios ir šiaip kitais reikalais užimtas. Bet neatleidžia—esą viskas surengta, kitas pasizadėjusis prelegentas atsisakęs, ir t. t.

Ant greitųjų pasirengiu ir nuvažiuoju. Ir nestumbu pamatęs, kad žmonių renkasi kaip į prakalbas, arba teatrą. Man tuojaus pasirodė, kad mano prisirengta visai ne tokia publika. Šaukiu komiteto narius ir klausiu—kas čia per publika, kokio išsilavinimo. Atsako—kad maž-daug apsišvietusių, pažangesnė. Nors nesinorėjo tikėti, kad tokiam miestelyje būtų 200-300 žmonių jau interesuojančiųsi psichologijos ir auklėjimo klausimais, bet turėjau sutikti su padėjimu, kadangi kitokiai paskaitai prisirengti nebuvo laiko. Raminau save dar tuo, kad išslyk šis dainos ir vaidinimas, tai, maniau, po vaidinimo paskaita nesiinteresuojanti publika išsirs, rystys, o pasiliks tik rinktinė. Bet apsirikau. Po vaidinimo pilnutėlė salė laukia manęs...

Žinoma, publika apsiriko, nes aš visai nebuvo prisirengęs tokiai publiškai prakalbą sakyti, o aiškinau dalykus giliau. Visgi dar tebėjau, kad ligi galo išbuvo ir gana atidi klausėsi netoli šimto žmonių.

Šitą atsitikimą iškeliau ne delto, kad tos vietos paskaitų rengėjams išmėtintų, o delto, kad duoti pavyzdį kitų kolonijū lietuviams, idant panašių klaidų neatkartotų. Štai ir šitame atsitikime: jeigu paskaitų rengėjai man būtų iš anksto pranešę, kad susirinks paprasti prakalbų ar vakarų lankytojai—niekuomet nebūcia prie tokios tēmos iš tokio galo rengesis, ir iš to būtų buvusi daug didesnė nauda visuomenei ir rengėjams.

Kad tokių ar panašių klaidų neatstiktų, paskaitų rengėjai turi iš anksto išdėmėti štai ką:

- 1) kad kiekvienoje tēmoje paskaita gali būti atliekama visai populiariškai (prakalba, pamokslas), populiariškai-moksliskai ir grynai moksliskai;
- 2) kad ne visi žmonės gali bilt kokios tēmos klausyti, t. y. klausydami suprasti.

(Toliau tęs).

Paskaitų rengėjai savo tarpe pirmiausia turėtų gerai apsvastyti, kočių paskaitų jųjū publikai pirmiausia reikia. Jeigu neįstengia—tegl praneša bent prelegtui, kaip ten žmonės apsišvietę, kokius ir kiek laikraščių bei knygų skaito, net kokius darbus dirba ir t. t. Tada prelegentas patsai galės šiek tiek numanyti, kokia tėma ir tokiu turiniu galima kalbėti. Toliau, kaip taisyklėmis, galima varduotis štai kuo:

I. Paskaitos miniai arba prarastiems vakarų ir prakalbų lankytojams. Tokiems žmonėms geriausia ir lengviausia suprantama paskaitos iš higienos (apie sveikatą ir ligas), dietikos, (apie maistą ir valgius) etnologijos (apie tautos ir žmones), istorijos, biografijos, žmonių draugijinis sugyvenimas ir p.

II. Paskaitos "apsispaikusiems." Čia, neskaitant tēmų iš pirmojo skyriaus, kurios gali būti kiek giliau gvidendamos, su didele nauda gali būti duodama paskaitos iš populiarių astronomijos, geologijos, fizikos, chemijos, fiziologijos, kultūros istorijos, draugijinių mokslų (politikos, ekonomijos, visuomenės ukių plėtojimosi, apie srioves ir partijas ir kt.), ir šiek tiek apie auklėjimo ir etikos klausimus (šie klausimai gali būti aiškinaimi ir pirmosios rusiškos paskaitose, t. y. miniai, bet ten jie bus suprantami tik sąryšyje su kitais dalykais, k. a. vaizdai iš istorijos, įžymy žmonių biografijos ir t. t.)

III. Paskaitos "apsišvietusiems." "Apsišvietusieji" taipgi su nauda gali klausyti paskaitų visose tēmose, paminėtose pirmame ir antrame skyriuose, tik jos privalo būti nuodugnesnės, gilesnės. Specialiai gi klausiniai, kuriais šios rusiškos žmonės interesuojasi ir gali suprasti, tai bus: gilesnieji politikos ir visuomenės gyvenimo klausimai, psichologijos ir auklėjimo mokslas, literatūros ir visuomeninių idejų istorija, gamtos ir tikėjimo istorija, socialė etika ir filosofija.

Bendros pastabos. Paskaitų rengėjai turi neužmiršti ir praktikos pamokų: aritmetikos ir matematikos, rašybos ir kalbamokslis, braižymo ir t. t.

Reikia stengtis, kad prie paskaitų visuomet būtų ragalinės liktarnos paveikslams parodyti ir reikalingi prietaisai bandymams padaryti. Ypač tas reikalinga mažiau išsilavinusi publika. Paskaitų tēmos smulkiu konspektu turėtų būti iš anksto ant lapelių atspausdintos ir paskleistos, idant žmonės paskaitos klausyti ateitų prisirengę ir užsinteresavę.

Žodžių, reikia daryti viską, kad publika ir prelegentas iš anksto būtų susipratę ir "pasipažinę", nes kitaip paskaitos toli gražu neatneš tokios naudos, kokią galėtų ir turėtų atnešti.

A. Rimka.

A. L. T. Sandaros Apšvietos Komisijos sekretorius.

Žinios-Žineles.

Brooklyn, N. Y.

— Draugijų konferencijoje apkalbėta vakarinės mokyklos klausimas. Vieta mokyklai žadama gauti iš valdžios, o mokytojai žadama būti P. Norkus ir L. Pruseika.

Bridgeport, Conn.

— ALTS, kp. smarkiai ėmėsi darbo. Nutarė organizuoti lietuvių vakarinę mokyklą, kvietė LSS. kuopą ir debatus (tēmoje "Ar privalo amerikiečiai lietuvių veikti dalykuose, kurie lytisi Lietuvos") ir rinkti knygas belaisviams.

Niagara Falls, N. Y.

— Lietuvių čia yra apie 300, bet nesirupina tautos reikalais. Svarbiausiu jų užsiėmimu yra girtuoklavimas.

Waterbury, Conn.

— Daugiausia aukų surinko Lietuvių Dienoj p-lė O. Stalio-naitė, \$89.49. Dienos uždarbio aukotojų suaukoti \$150; iš sve-

timačių įvairių įstaigų gauta \$250; nuo lietuvių draugijų \$736.08.

Tacoma, Wash.

— Tacomos gyventojų yra apie 100,000; jų tarpe lietuvių yra daugiau 100. Lietuvių "Dienoj" aukų surinkta \$92.86. Aukos pasiūsta L. S. F.

Boston, Mass.

— Bostone Mechanic's Buildinge yra dabar įtaisytas sąjungininkų nauda bazaras. Jame dalyvauja belgai, anglai, rusai, francuzai, italai ir k. Paskutiniomis dienomis liko pakviesti ir lietuviai.

Shenandoah, Pa.

— Ignatas Mikelevičius, 61 metų amžiaus, staiga mirė nuo širdies ligos, bedirbamas kasykloje. Paliko pačią ir du vaiku.

Mahanoy City, Pa.

— Mahanoy'aus "skvajeras" p. Milauskas neapsidirba bėtaikydamas vyrus su bobomis. Kurių negali sutaikyti, siunčia Pottsville kalėjiman.

Pottsville, Pa.

— Gruod. 11 d. Pottsville teisme buvo išklausyta 240 prašymų ukėsstės popierių. Iš to skaitliaus adv. Navakauskas išklaušė apie 200.

So. Manchester, Conn.

— Vietinė SLA. 207 kp., kuri yra vedama taip vadinamų susipratusių socialistų, savo susirinkime gruod. 10 d. nutarė trumpu laiku surengti balių ir prakalbas. Kalbėtojumi nutarė parsikviesti "Kovos" redaktorių V. Kapsuką. Vietinis.

JIESKO GIMINIŲ.

Žemiau talpiname turinį laiskelį, atėjusį į "Lietuvos" redakciją nuo lietuvių, pakliuvusių nelaisvės, arba nuo pabėgėlių. Jie ieško savo giminių, arba šiaip pažįstamų. Jeigu rasi, malonus skaitytojau, čia savo giminę arba pažįstamą, skubiai jam parašyk laiskelį; paslysk ir pinigų, jeigu gali. Paminėk, kad jų padėjimas yra baltas. Jie laukia, jeigu ne pašelpos, tai bent malonaus tavo žodelio.

Stulginskis Antanas, tremtinis, Kauno gub., Raseinių par., Tauragės val., Dranslaukių par., nori susizinti su savo broliais Meku, Jonu ir Kazimieru Stulginskiais ir pusbroliais Kazimieru Kinderiu ir Jonu Paulauskiu. Adresas: Rusija, g. Odessa, Fort 51 Evakacionij Punkt, Sanitarinij Pojezd, No. 1021, Antonu Stulginskomu.

Vipich Stanislovas, karės belaisvis nori susizinti su savo broliu Antanu Vipichu. Adresas: Germany, Gefangenenerlager Butow, Stanislaw Vipich, No. 313.

Mankuvienė Marta su savo dukterimi Sofija ir Marta, karės belaisvės nori susizinti su savo vyru ir dukterij tėvu Martynu Mankum, gyvenusiu Reading, Pa. Jos yra sunkiame padėjime ir reikalauja pinigėlis pagelbos. Adresas: Germany, Ziwilgefangenenerlager Lauban, in Schlesien, Marta Mankus, No. 1408, No. Bar. 6.

Vebras Andrius, karės belaisvis, Kauno gub., Vilkmergės pav., Pagirių val., Gryniškų sod. nori susizinti su savo broliu Antanu ir seserija Sofija Vebrais. Adresas: Germany, Gefangenenerlager Parchim (Meckl.), Andrius Webras, grup. XII, Bar. I.

RAPORTAS DIDŽIOJO NEW YORKO LIETUVIŲ DRAUGIJŲ KOMITETO.

Rinkimo aukų Lietuvių Dienoje 1 d. lapkričio 1916 m.

Šiame raporte minimos pinigų sumos pagal distriktus tarp, kaip Liberty Banko buvo priduta paskutinė sąskaita.

Ant gatvių surinkta:			
Distr. N.	Rinkėjų	Surinko	
1	197	\$965.83	
2	211	931.04	
3	170	569.01	
4	184	940.89	

5	130	523.82
6	150	541.02
7	120	505.84
8	303	1518.00
9	232	1130.51
10	64	401.43
Viso	1770	\$9027.41

Lietuvių Aukos:
 Distr. M. Draug. auk. Pav. Ank.
 2 8.00
 3 8.05 5.00
 6 2.50
 7 17.00
 8 179.00
 9 413.00 642.05
 10 353.00 30.00
 Viso New York ant gatvių,
 nuo draugijų ir pavienių surink-
 ta \$9,665.01.

Priskaitius prie šios sumos in-
 eigas New Yorko ofiso, į kurį
 įplokė iki gruodžio 4 \$1,096.25,
 padaro New Yorko mieste
 \$10,761.26.

Iki lapkr. 23 d. dar nebuvo su-
 gražinta 9 dėžutės, galima da-
 leisti, kad tos dėžutės yra pri-
 duotos, bet delei tokio didelio
 darbo, kaip sukontroliavimas
 1770 žmonių rinkėjų, galėjo įvy-
 ti koki nors klaida, per kurią
 tos dėžutės nesurandamos.

I dėžutė yra prapuolusi, kurią
 rinkėjas sako, buvus atimta pik-
 tadariu. Istirt tam dalykui buvo
 skirta komisija, kuri raportavo
 komitetui, patardama visą tą da-
 lyką atidėti į šalį. Tuomi tas li-
 kosi užbaigta.

Sutaukoje visų distriktų val-
 dybų raportų, pasirodė, kad tu-
 ty buvus pakeičė dėdesnė, ren-
 kant aukas, jeigu raikščiai būtų
 buvę rinkėjams duoti su aiškiais
 užrašais, kam renkama ir koki
 komitetą reprezentuoja rinkėjas.
 Taipgi distriktų valdybų sekre-
 toriai savo raportuose mini, ku-
 rie distriktai apėmė turtinges-
 nes gatves, nusiskundimo ant pu-
 blikos, kad turtingoji minia, ne-
 tiklatai aukų nedavė, bet dar išju-
 kė rinkėjus.

Vienas iš sekretorių distriktų
 valdybų nusiskundė, ant trum-
 pumo laiko, kad rinkėjams nesu-
 spėta duoti pakaktinai informa-
 cijų, kaip elgties ant gatvių, nes
 rinkėjai, pastovėję po porą valan-
 dų vienoje vietoje ir nieko nega-
 vę, ejo namo nustoje vilties ka
 nors gauti, arba susiję į kruvą
 po keis, "mitingus" darė, "ka-
 daryti, kad aukų neduoda?"

Toliau iš raportų sekretorių
 distriktų valdybų galima daryti
 išvadą, (kur minima apie raikš-
 čius, kad buk publika nežinojus
 kam tos aukos renkama), kad
 mums diena buvo pataikyta ne-
 patogiu laiku, nes visa Amerikos
 spauda buvo užimta politika vi-
 dujinio Amerikos gyvenimo, t.
 y. rinkimais visų krašto vadi-
 ninkų, nesuteikė mums savo laik-
 raščiuose vietos reklamavimui
 Lietuvių Dienos ir iš tos priežas-
 ties, minia nežinojo, kam renka-
 ma ir daugelis iš jų klausė pas
 rinkėjus informaciją apie Lietu-
 vą. Vienok, kaip ten nebūtų, jei
 gu iš Didžiojo New Yorko 30
 tukstančių lietuvių gyventojų
 būtų išję rinkti nors 10 nuo-
 šimčių, tai irgi būtų buvę surink-
 ta du syk tiek, o gal ir daugiau,
 negu surinkome.

Abelnai imant, Lietuvių Die-
 noje, turint arti 2 tukstančių
 svieto ant gatvių, praėjo tvar-
 kiai, ramiai, be jokių nemaloni-
 my.

Daugiausiai surinkta aukų gat-
 vėse trijų ypatų kurių didumas
 sumos yra labai artimas vienas
 kito, o labai tolimas nuo visų
 kitų 7 ypatų daugiausia surinku-
 sių distriktuose. Tos trys ypa-
 tos yra P. Jurgeliutė \$90.01, P.
 Gasiunas \$90.00 ir M. Misevičienė
 \$82. "Kitų visų rinkėjų dau-
 giausiai surinkusių distriktuose,
 sumos pinigų žemiau 50 doliarų.

Šiuom komitetas, užbaigdamas
 savo darbą, kaslink Lietuvių Die-
 nos, visiems distriktų valdybų
 nariams už jų uolų darbą, visiems
 rinkėjams už pasisventimą toje
 dienoje, kun. N. Petkui už jo pri-
 jautimą ir pavilijimą naudoties
 sale be užmokėsio per išitus
 du mėnesius visokiems susirinki-
 mams, vėruu badaujantių lietuvių
 Lietuvoje taria širdingą visien's
 Ačiū.

Vadu viso komiteto,
 Pirmininkas—M. J. Vinikaitis.
 Sekretorius—K. Strumskis.

Daugiausiai aukų surinko Lietu-
 vių Dienoje Didžiajame New
 Yorke pagal distriktus šios ypa-
 tos:

1 Distr. M. Misevičienė	\$82.00
2 Distr. M. Česlauskaitė	21.07
3 Distr. O. Jenčarskienė	32.65
4 Distr. P. Gasiunas	90.00
5 Distr. P. Jurgeliutė	90.01
6 Distr. O. Bubnis	13.62
7 Distr. E. Petrulienė	25.09
8 Distr. K. Lizunas	43.46
9 Distr. P. Barauskas	24.30
10 Distr. S. Navickas	16.40

Daugiausiai pavienių šaukavo
 Sv. Jurgio parapijoje (9 distrik-
 te) \$642.05. K. Strumskis.
 Komiteto sekretorius.

VIETINĖS ŽINIOS.

CHICAGOS BAZARAS ARTI- NASI.

"Lietuvos" skaitytojai jau ži-
 no, kad sausio 10 d. Chicagoje
 prasidės milžiniškas "Talkininkų
 Bazaras", kuris tęsis dešimtis die-
 nų ir kurio pelnas skiriamas įvai-
 rių tautų nukentėjusiems nuo ka-
 rės. Dalyvaus ir lietuviai, kurie
 turės tame bazare tam tikrą vietą
 (kioską), kur bus pardavinėjami
 visoki lietuviški išdirbiniai.

Chicago moteris stropiai ren-
 giasi prie surengiamo lietuvių
 skyriaus šiame bazare. Bet yra
 labai geistina—yra tiesiog reika-
 linga, kad visos Amerikos lietu-
 viai, lietuvis ir lietuviutės pri-
 gelbėtų šią lietuvių skyrių pada-
 ryti pasekmingu. Jeigu pasidar-
 buosim visi ir viskas nusiseks
 pasekmingai, lengvai galima tikė-
 tis nukentėjusiems nuo karės
 bent keliolikos tukstančių dola-
 rių pelno.

Graziai austų lietuviškų juostų,
 abrusų, staltiesių, mezginių, me-
 džio drožinių labai pageidauja-
 ma. Kitų miestų moteris ir mer-
 ginos galėtų taipgi aptaisyti gra-
 žių lietuviškuose drabužiuo-
 se: skrysim, nuotakų, mergelių
 su rutų vainikėliais, moterių, ber-
 netių, priemenėlių, senukų, siu-
 cių ir t. t. Svarbu, kad apreda-
 luose būtų matyt gražus darbas
 įdėtas ir kad svetimačiai turė-
 ty gerą supratimą apie lietuvių
 tautiškas ypatybes. Kaurai iš
 juostų austi, gražiai artistiška
 išdrožinėti šaukštai, dėžutės ir
 taipgi pageidaujami.

Visokių daiktų aukautojai lai
 pažymi ant jų savo kainas (t.
 e. perangstas, kad galima būtų
 parduoti). Kas norėtų, tai par-
 davus jo tokį padovanotą daik-
 tą, jam bus sugrąžinti pinigai, ar-
 ba ta suma bus įtraukta kaipo
 jo auksa karės nukentėjusiems.
 Visus daiktus reik siųsti ant-
 rašu: Mrs. A. Zimontienė, 3252
 So. Halsted st., Chicago, Ill.
 Siunčiant už ekspresą galima ne-
 mokėti, jeigu siuntėjas savo daik-
 tą aukauja, bet jeigu jis skiria jį
 pardavimui, tai už persiuntimą
 pats turi užmokėti.

Rengėjai.

Iš Chicago Draugijų Sąryšio.
 Perteitą panedėlį atsibuvo Chicago

Draugijų Sąryšio delegatų posėdis
 Woodmano svetainėj. Iš raportų,
 kuriuos pridavė įvairios komisijos,
 matyti, kad Draugijų Sąryšis smar-
 kiai darbuojasi ir randa vis dides-
 nį pritarimą tarp tų draugijų, ku-
 rios iki šiol dar buvo neprisidė-
 ję. Pereitame susirinkime dar po-
 ra draugysčių prie Draugijų Są-
 ryšio prisidėjo, kad sykiu visiems
 pasekmingiau darbuotis ir rinkti
 Chicagoje aukas nukentėjusiems
 nuo karės.

Dikčiai draugysčių jau pasky-
 rė aukas iš savo kasų, kitos prisidė-
 jėdo tą netrukus padaryti. Są-
 ryšio kasierius, p. Kareiva, yra po
 \$2,000.00 kaucijos, o visos Drau-
 gių Sąryšiui priduos aukos yra
 dedamos į First National Bank—
 didžiausį Chicago banką. Sąry-
 šio valdyba su delegatais labai sa-
 ugiai aprūpino tų aukų padėjimą ir
 išėmimą. Pavyzdžiui, sudėtas ban-
 ke aukas galima išimti tik su val-
 dybos parašais ir dar apart to pri-
 stačius bankui protokolų knygą,
 kurioje turi būti parodyta ir Sąry-
 šio žyme patikrinta, kad Sąryšio
 delegatai mitinge yra nutarę tiek-
 tiek ir tiek aukų iš banko išimti
 ir Lietuvon nusiųsti.

(Taša ant 7-to pusl.)

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. J. Skinderis. Ačiū už žinią; tilps
 sekančiam numerį.
 p. R. M. Kalinauskas. Tas pats.
 p. A. Jankauskas. Bus sekančiam
 numerį. Linkime linksmų Kalėdų.
 p. Naruševičius. Elles įdėdame.
 Ačiū labai. Kitas perlaurei.
 p. Bajorai. Ačiū, raštels tilps vie-
 name iš artimųjų numerį.

Apgarsinimai.

ŠIRDINGI ĮTIKINIMAI.

Karčios suteikia išmintį. Tas,
 kuris pažįsta dides kancias, ži-
 no taipgi ir niekuomet neužmirš
 to vaisto, kuris jam pagelbėjo.
 Ponia Marė Zahorak, Housato-
 nic Ave., Bridgeport, Conn. rašo:
 "Aš labai sirgau ilgą laiką. Ma-
 no viduriai nieko nepriėmė, vis-
 ką imetė. Antgalo aš paėmiau
 Trinerio Amerikijų Karčiojo
 Vyno Eliksyro ir nuo to laiko aš
 gerai jaučiuosi. Šitas vaistas
 dabar visuomet randasi mano
 namuose." Tas pats įsitikinimas
 tvlylo protuose visų tų, kurie
 sirgo kietais viduriais, galvos
 skaudėjimu, vidurių išpuimtu,
 nervuotumu, kuriems truko noro
 valgyti, turėjo mažą energiją,
 menką kraują, gyvenimo permai-
 ną ir t. t. o šiandien yra geriau-
 sioj sveikatoj ačiū Trinerio Ame-
 rikiniam Karčiojo Vyno Eliksy-
 rui. Kaina \$1.00. Aptiekose.
 palaiminimu namams. Jis pa-
 gelbsti nuo ramatų, neuragijos,
 susižeidimo, išsivikimo, sutini-
 mo, nušalimo ir t. t. greitai ir ge-
 rai. Kaina 25c. ir 50c. aptiekose,
 krasa 35c. ir 60c. Joseph Tri-
 ner, 1333 So. Ashland ave., Chicago,
 Ill. Jei nori savo sienas papuo-
 štį gražum Trinerio Aukšinių
 Kalendorium, prisiųsk 10c. pa-
 dengimui persiuntimo lėšų.

SPECIALIS ISPARDAVIMAS

100 LAIPSNIŲ GRYNOS DENTINĖS

"South Shore Club" išpo valstybes bendarolis

4 butortis arba 1 galionas už\$2.45
 8 butortis arba 2 galionai už\$4.75
 12 butortis arba 3 galionai už\$6.95
 RUSŲ MONOPOLINE DEGTINĖ 100
 LAIPSNIŲ.

Gryna, 4 butonks už\$2.45
 Gryna, 8 butonks už\$4.75
 Gryna, 12 butonks už\$6.95

Pareikite musų, likierių, degtinių ir vynų kainų surašą.
 Pinigas turi būti prisiųsti drauge su užsakymu, krasos ar
 ekspreso prisaku.

ATMINKIT! Kad garantuojame mūsų "SOUTH SHORE CLUB"
 degtinę turinčią 100 laipsnių stiprumą, gryna, sena
 ir gera—arba sugrąžinsime jums pinigus atgal.

DYKAI nuo dabar iki Kalėdų Švenčių išsiųsime kiekvienam
 didelį kalendorių 1917 metams.

IRA, R. & C. III W. Van Buren St. Chicago, Ill.

SVENTĖS

Linkime visiems "Lietu-
 vos" skaitytojams Links-
 mų Kalėdų ir Laimingų
 Naujų Metų.

Esame prisirengę ir ateinan-
 čiais metais atlikinėti visiems

SPAUDOS DARBUS

Milda Printing House

J. J. Bazunas ir J. R. Pajauskas, Sav.

814 W. 33rd St. Tel. Drover 7184

CHICAGO, ILLINOIS

A. Olszewskio Banko Depositoriams.

A. Olszewskio Organizuojamas State Bankas,
 vardu "Universal State Bank" (vardas "Reserve") li-
 kosi pakeistas) netrukus bus gatavas. Laisnis iš
 State Ilinois yra gautas, Kapitalas jau beveik vi-
 sas surinktas, ir balt dienų stockholderiai, kurie
 šėrus pirkę, gaus pakvietimą ant Stockholders su-
 sirinkimo. Cia Stockholderiai išrinks Banko di-
 rektorius, sumokės pinigų už šėrus, pakvies State
 Auditorių, gaus Charterį ir atidarys Universal
 State Banką.

Prieš atidarymą šio naujo Universal State
 Banko, bus kviestas A. Olszewskio Banko depozito-
 rių susirinkimas. Ant šio susirinkimo naujas
 Bankas paims A. Olszewskio Banko knygeles, o
 vieton jų duos depozitoriam naujo Universal State
 Banko knygeles, su kuriom jie galės atsiimti savo
 pinigus, arba juos laikyti naujame banke, kaip
 kas norės.

SUSAUKIMUI DEPOZITORIŲ MITINGO YRA REIKALINGI VISŲ DEPOZITORIŲ ADRESAI.

Todėl tie visi depozitoriai, kurie persikėlė
 į kitą vietą gyventi, pridukite mums savo naujus
 adresus, kad mes galėtume jus pašaukti ant to su-
 sirinkimo, kuriame bus mainomos knygelės ant
 naujo Banko knygių. Sumainymas knygių bus
 atliktas vienu vakaru laike vieno susirinkimo. To-
 dėl visi, kurie esate permainę savo gyvenimo vietą,
 pridukite mums savo naują dabartinį adresą, kad
 reikals mes galėtume jus pašaukti.

Kuriem paranku, atvažiuokite, musų Bankon
 su knygele ir mes užsirašysime jūsų naują adresą,
 o kams neparanku atvažiuoti, tai prisiųskite per
 laišką savo naują adresą, parašydami aiškiai savo
 vardą, pavardę, adresą ir knygelės numerį. Vie-
 ton šios galite iškirpti šią kuponą, užrašykite
 ant jo savo vardą, pavardę, adresą ir knygelės nu-
 merį, idėkite jį į kopertą ir prisiųskite A. Olszew-
 skio Bankui.

DEPOZITORIAUS NAUJAS ADRESAS. A. OLSZEWSKIO BANKUI.

Vardas ir pavardė

Adresas

Knygeles No.

Paskubinkite adresus priduoti, kadangi susi
 rinkimas gali būti šaukiamas trumpame laike.

A. OLSZEWSKIO BANKAS,

3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SULAIKYK TAJĄ KOSULĮ

pirma, negu įsiai pakons jūsų sveikatai. Atakų
 palengvinimui ir iritacijos pašalinimui, vartok

SEVERA'S

Balsam for Lungs

(Severos Balsamą Plaučiams). Netrukus patirsi, kad tatau yra
 atsakanti gyduolė, suteikianti palengvinimą nuo kosulio,
 peršalimo, užkimimo, spasmodiško smaugulio, oro triubelių,
 uždegimo ir gerklės skausmo. Kastoja 25 ir 50 centai.

Mūsų kodžiama patvirtinimui. Štai paduodame neseniai gautą lai-
 ką: "Aš noriu jums pranešti, kad Severos Balsamas pilnai atasko savo
 tikslui. Nuo pirminio dezo vaizai pradėjo sveikti: jų kosulys išnyko
 ir tie atakai nebesugrįžo. Apie du metus tam aš galu vartojome šią
 Balsamą nuo kosulio irgi su gera pasime." J. Kowalski, Cutchogue, N. Y.

Reikalaujant gyduolių reikalauk Severos Preparaatus. Nusiųs į ap-
 tieka išnėsti, kad gautum ko reikalaujama. Neimk klaidų bei užvaduo-
 tojų. Negalint gauti ko reikalaujate, rašyk tiesiai į

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

P. VAITEKUNAS.

"Lietuvos" keliaujantis agentas lan-
 kosi lietuvių kolonijose Illinois
 valstijos. Pas jį galima užsirašyti
 "Lietuvą" ir nusipirkti musų laldos
 knygas.

LIETUVA PUB. CO.

Reikalingas LINOTYPISTAS,
 suprantantis savo darbą; atsišau-
 kite laišku, adresuodami:

MILDA PRINTING HOUSE,

814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Taipgi reikalaujame agentų.

!! Pranešimas !!

Šiuomi pranešu, kad nuo pradžios
 Rugsėjo mėn. perkeliu savo
 ofisą po

3325 So. HALSTED ST.

TELEPHONE YARDS 5834

Dr. P. WIEGNER

KELIAUJANTIS AGENTAS

Mūsų keliaujantis Agentas A. Ru-
 kas lankosi po New York, Jersey
 City ir aplinkinius miestelius. Jis už-
 rašinėja "Lietuvą" ir renka apskelbi-
 mus į musų laikraštį.

LIETUVA PUB. CO.

PETRAS S. REMEIKIS.

Yra mūsų įgalotės Gardner ir ap-
 linkėję užrašinėti "Lietuvą", rinkti
 apskelbimus ir pardavinėti knygas.
 Liet. Pub. Co.

Vėšiausia Vieta, Tai MILDOS TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Jei vasaros laike yra per karšta, tai atei-
 kite į MILDOS TEATRĄ, o čia rasite
 vėšiausią vietą, atšaldinti ir pamatyti
 gražesni Teatrą negu vidurmiestyje.

Kainos šio kiom dienom

5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedeliom

10c balkonas, 15c žema.

Prasideda 7 valanda kas vakaras.

Subatom ir nedeliom 2 val. po pietų.

Jei liuosame laike nori pasileiti, atsivė-
 dinti ir užmiršti savo nemagumus, tai
 atėik į

MILDOS-TEATRA.

REIKALAUJAME vyrų ir vaikų,

kurie norėtų iš-
 mokyti bardasku-
 tystės ir 4-6 savaites sulys naujausio
 metodo. Kam dirbti kasyklose
 ar liejyklose, jeigu galima būtų pa-
 čiam darbavimui išmokus amato, kuris
 blogų laikų nežino. Mokname bard-
 askutystės taipgi ir moteris, kaipo
 ir rnkadabystės (manicuring). Ar-
 tensmės žinioms rašykite: Noss-
 koff's Barber School, 1202 Penn Av.,
 Pittsburgh, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS.
(Tęsia nuo 6-to pusl.)

Iš Sąjūsių rengiamų vakarų įplaukė: nuo Bridgeporto apie \$27.00; nuo Town of Lake apie \$55.00; nuo 18-tos gatvės apie \$32.00; nuo So. Englewood apie \$19.00; nuo West Side (dar nežinia).

Dabar Draugijų Sąjūsis yra užsiėmęs surengimu didelių vakarų užgavėnias ir taipgi gelbsti surengimui lietuviško skrybiaus Taffelbush bazare. Nutarta taipgi surengti prieš užgavėnias didelį vakarą su koncertu. Ateinantis draugysčių delegatų susirinkimas atsisakys 30 d. gruodžio, lygiai 9 val. vakare, Woodmano svetainėje, kambaras 33-čios ir Lime st. (netoli "Lietuvos" redakcijos).

Sv. Juozapo Ap. dr-stė iš So. Chicago per savo susirinkimą parinko aukų nukenčėjusiems nuo karės. K. Vasilauskas aukavo \$100; Pet. Šimaitis 75c, o sekančios ypato po 50c. K. Bičkus, K. Brazauskas, J. Želnis, Pr. Bušmanas, W. Serdikovičius, S. Lileikis, J. Vaitkus, L. Rimkus, D. Nakrošis, W. Kaziokėvič, J. Tikošis ir P. Rimša. Smulkiau \$4.50. Iš viso surinkta ir priduta Draugijų Sąjūsiui per P. Trijonį \$12.25. Sv. Juozapo dr-jos prezidentu yra A. Maniakas, o sekretorium M. Čiuplis.

Laikė vakaro ant 18-tos gatvės stambesnių aukų surinkta sekančiai:

Po \$1.00 aukavo: Jonas Lipinas, J. Liežas, Pr. Balčikis, Jurgis Cepas, A. Molis, Apolionija Pikelienė, P. Lobžinskas ir Ona Lukšienė. Po 50 centų aukavo: J. Kuondrelevičius, P. Varelakis, J. Karbauskis, V. Petruškevičius, Al. Zakas, Z. Slipikas, A. Jakutis, Ona Garbauskienė, Jieva Ku-palaite, Elzbieta Svenceskaitė, J. Stankevičiūtė ir Ona Kunelaitė. Smulkiau \$8.02; įnašas \$9.20. Viso labo \$32.22.

Svento Daminyko dr-stė, nuo Bridgeporto suaukavo nuo karės nukentėjusiems \$8.00. Aukauta sekančiai:

Po \$1.00. Ant. Kazlauskis, Bridgeporto, suaukavo nuo karės M. Dambruskis ir Alb. Dainys. Po 50 centų: Kaz. Rujšplaukis, J. Kriščiūnas, Al. Jokubaitis, P. Klimauskis, Pet. Jakša, Anc. Grišius ir Ant. Vilkis. Smulkiau \$1.50. Viso labo \$8.00. Viršminėtos aukos taipgi tapo pridutos Chicago Draugijų Sąjūsiui.

Sv. Daminyko dr-stės prezidentu yra Pr. Vaičiškauskis, sekretorium—J. Bukantis, kasierium A. Grišius.

Iš Chicago Centralinio Komiteto. Chicago Centralinis Komitetas, pasilikusis nuo Lietuvių Dienos ir rutinuisis ir toliaus dabuotis, dabar rengiasi prie surengimo lietuviško skrybiaus Taffelbush bazare. Chicago liokaliai komitetui smarkiai darbuojasi ir nori dirbti, bet pačiam Centraliniam Komitetui kas tokio negero yra pasidare. Centralinis pirminkas, kun. Serafinas, visai nesilanko ant susirinkimų, nors apie savo rezignavimą nieko nėra pranešęs. Tas suriša rankas ir kitiems Centr. Komiteto nariams, nes nežinia, kas turi visus reikalus toliaus vesti. Kolonijų komitetui jau senai mūrmėjo, kad "Centras" yra neveiklus, bet kuomet pereito pamedžio susirinkimui neatvyko nei prezidentas, nei jo pakeičininkai, tai kolonijų delegatai ilgai trivoti negalėjo ir nutarė imtis darbo kitaip. Mat, čia artinasi talkininkų bazaras, kuriame lietuviams lengvai galėtų uždirbti kokių \$10,000.00 aukų, o Centras per savo neveiklumą gali sugadinti visą biznį. Liokaliai gi komitetui nori darbuotis ir darbuosis. Nutarė seredoj po Kalėdų susaukti naują susirinkimą ir išsirinkti sau naują veiklesnį Centralį Komitetą.

Nesutikimai So. Chicagoje. So. Chicagoje lietuvių parapijos apsiėmė nesutikimų tarp klebono, kun. Petračio, ir parapijos komiteto. Nesutikimų priežastis, sakoma, esanti lietuviška mokykla. Parapijos nori turėti lietuvių parapijinę mokyklą, nes jie sako, kad yra apie 130 vaikų, kuriuos jie norėtų ir lietuvių kalbos ir tikybos lietuvių kalboje pamokinti. Tuomet reikala jau buvo laikyta pora parapijinų mitingų, tapo išrinkti komitetai pasikalbėti apie tai su klebonu, bet komitetai praneša, kad jie jokių būdu negali su klebonu pasimatyti—vis "ramie nėra." Nekurie įtaria, buk klebonas delei kokių ten priežasčių visai parapijinės mokyklos nenori.

Pereitą nedėdienį vel buvo tokis parapijonių susirinkimas ir nutarta, kad jeigu su klebonu negalima bus susikalbėti delei tos mokyklos įsteigimo, tai reik kreiptis tiesiog prie antvyskupio. P. Š.

Angliški "kubilai" Chicago bazare.—Talkininkų bazare žadama parodyti vieną pagarsėjusį anglų žarvuotą automobilį, kuriuos praminė "kubilai" ir kurie eina per duobes, per grabes, per

medžius ir namus viską naikinti ant savo kėlo. Bazaro rengėjai su didele bėda išgavo leidimą nuo Anglijos valdžios tuos "kubilus" rodyti. Įžanga į bazarą bus 50 centų; iškalno perkant dabar pas Chiragos Centr. Komiteto delegatus, galima gauti už pusę kainos.

Išvairumai. TMD. 28-oji kuopa laikys savo priešmetinį susirinkimą ketverge, gruodžio 28 d., 7:30 vakare, Meldžio svetainėje, 2242 W. 23 pl. Bus naujos valdybos rinkimai sekantiems metams. Kviečiama ir naujų narių atsivesti.

Petras Katauskas, lietuvių ristikas, anadien ritosi Athletic klube ant Michigan ave. su Tom Rolewicz. Ristikynės pasidarė smarkios ir Rolewicz'ui, sakoma, nulaūta du šonkaulius. Ristikynės yra brudas dalykas, kuomet kaulus pradeda laužyti. Ristikynės, turėjusios būti 17 d. gruodžio Meldžio svetainėje, neįvyko, nes turėta keblumų su permittu. Atidėta jas ant 4 d. sausio toj pačioj vietoj. Kurie turi tikėty dalis nuo 17 dienos, turi atsinešti juos 4 d. sausio, tai jie bus geri. Report.

Kaip girdėtis burys Chicago lietuvių bučerių ir groserininkų sutarė tvirti korporaciją įsteigimui savo duonkepyklos, iš kurios jie ims duoną; tuomet jie nepriklausys nuo didelių sveitintautišky duonkepyklų.

Sio sumanymo priešakyje stovi M. Narvydas, K. Beinarauskas, D. Petrulis, A. Želnis ir A. Liepas. Puikus ir naudingas sumanymas.

LIETUVIŲ
UNIVERSAL STATE BANKAS
JAU YRA SUORGANIZUOTAS!

Universal State Banko šerai visi išparduoti, bet dar ne visi pinigai sumokėti už paimtus šerius. Yra dar apie 180 neužmokėtų šerių. Jeigu už juos šerinkai užsimokėtų, Banką tuojaus galėtum atidaryti. Tuli prizada užsimokėti ryt po ryt, bet ar užsimokės, nežinome. Todėl kviečiame naujus lietuvius paimti šiuos 180 neapmokėtų šerių, kad kuogreičiausiai Banką galėtume atidaryti. Paimkite kas kiek galite, po vieną ar kelis šerius ir Lietuvių Universal State Bankas tuojaus bus atidarytas. Kviečia visus.

A. Olszewskis.

—Bronstrup in San Francisco Chronicle.

KALĖDŲ DOVANOS!

(Didelis spyčius arba prakalbos).
Vyrai ir moteris, lietuvių ir lietuvių! Norėjau pasakyti jums spyčius apie Kalėdų dovanas. Bet Ponas Dievas nedavė man nei miklaus lietuvių, nei stiprių kojų. Kaip tik užėmu ant stiečiaus ir pradėtu spyčių kalbėti, tai man liežuvis susipainioja, o kinkos pradeda drebėti, kai nelyginant apušės lapai. Tai prašau viboti, kad in savo vietą aš perstatysiu jums šitą seną, žilagalvį, ilgabarzdį, mandrą ir gerbiamą Kalėdų Dieduką, ką prieš save matot. Jis yra ekspertas nuo Kalėdų Dovanų, tai uvožniai ant jo kalbos tēmykit jo rados paklausykite.

Prasūni gerbiamą poną Kalėdų Dieduką čia ant stiečiaus... (Visi klausytojai rankomis: pliak-pliak-pliak-pliak-pliak... Lai gyvuoja Kalėdų Diedukas! Ura!..)

Orait! Tai klausykite Dieduko:
Vyrai ir moteris! Jau bus pusantro tukstančio metų, kaip aš žmonėms prieš Kalėdas dovanas nešioju, tai paklausykite manęs senio, ilgabarzdžio-žilagalvio, nes per tiek metų daug žmonių mačiau, daug ko regėjau ir daug ko girdėjau. Taigi ausis pastatykit ir su atyda išklausykite:

1) Pirkite tokias dovanas, kad iš jų būtų ir smagus ir nauda. Tokia dovana visados geriausia, kurią ilgiausiai pamena. Tai tokią ir užfundykite.

2) Kaip iš savo ilgos praktikos uvožiu, tai ilgiausiai žmonės pamena lai'raštį, ba jis kas savaitę pas ji per visus metus net iki kitų kalėdų ateina, gražių pasakų ir visokių žinių ir pasiskaitymų, ir pamokinių atneša. Žmogus skaito ir tam kas laikraštį dovanojo ir man per visus metus dėkavoja ir geru žodžiu pamini.

Kad Dievas duotų Jonui, arba Magdei pilną maišą pinigų, o tau, Dieduli, kad duotų sveikatos, kad nepasentum ir "Lietuvą" man vis nešiotum—taip sako žmonės, ir kaip uvožiu, kas "Lietuvą" ant Kristmas-prezent giminei ar draugam užrašo, ir du doliaru už ją užmoka, tai ji per visus metus paskui už tai garbina ir dėkavoja.

Tai, vyrai ir moteris, paklausykite manęs senio ir mano patarimo: vieton pirkti koki šviesą, arba kitą kokią balabaišką, įdėkit du doliaru į kopertą (arba čekį, arba money Order) ir pasiųskite tokiu adresu:

"LIETUVA", 3252 So. Halsted, St., Chicago, Ill.
Parašykite, kam norit tą prezentą ant Kalėdų padaryti, o aš senis bečėnu, kad ant Kalėdų ji pristatysiu, kur reikia jūsų giminei arba draugui.

Dac ol! Nepamirškite ir padarykit tą tuojaus, ba prieš pačias Kalėdas aš turėsiu tiek darbo, kad prisieis man over-taim dirbti. O jeigu aš, ponedziau neduo, nuo kojų nusivarytau, tai kas jums Kalėdų prezentus išnešiotų?

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMASI

Mes nesame bankieriai, bet mes gvarantuojame Tamstai sušėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus atutus nuo \$30.00 iki \$50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo \$25.00 iki \$60.00 ant orderio darytus glutus parduodame po \$5.00 ir brangiau. Naujas ir truputėlį dėvėtas kelnės nuo \$1.00 ir brangiau. Valkų atutai \$2.50 iki \$7.50. Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Storas atdarymas kasdien ir vakarais iki 9 val. Subatomis eiti atdarys iki 11 val. vakare. Nedėdieniata—iki 6 val. vakare.

JUOZAS A. AMBROSIUS
Attorney At Law
LIETUVIS ADVOKATAS

(A. OLSZEWSKIO BANKE)
3252 So. HALSTED ST.
TELEFONAS DROVER 700 CHICAGO, ILL.

Ofiso Valandos:

Kasdien 6 val. vakare; Utarninkais, Ketvergais iki 9 val. vakare.

Dovana nuo
SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE
KALENDORIUS

1916 metams.

Tokio KALENDORIAUS lietuvių dar neturėjo, nes nebuvo kas gali tokį išleisti. Greta įdomiai parinktų reikalingų kalendoriui žinių, jame yra keletas skyrių, kuriuose telpa įvairūs labai naudingi pasiskaitymai: apysakos, eilės, straipsniai iš istorijos, hyzmos, draugijinio gyvenimo ir tt. S.L.A. Kalendoriuje rasite straipsnius geriausių rašytojų amerikiečių.

"S.L.A. KALENDORIUS", gražiais spalvuotais viršialais, 240 puslapių, didelio formato ir gražios popieriaus, gaunamas visur, pas visus agentus, S.L.A. kuopose, visuose lietuviškuose knygynuose. Todėl reikalaukite jo. Jėl negautumet pas savo knygų agentus, tai reikalaukit tiesiog pas mus. KAINA TIKTAI 25 centai. Agentams rabatas.

Kreipkitės:

A. B. Strimaitis

307 W. 30-th St. - New York, N. Y.

EVESKIO Prekybos ir Kalbų
Dieninė ir Vakarinė **MOKYKLA**
Čia gali išmokti Anglų kalbą nuo pradinių iki aukščiausių, taipgi Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbas; Arithmetikos, Anglų Matematikos, Istorijos, Geografijos, Politikos, Ekonomijos, Knygyraštybos, Dailininkų, Laikraščio rašymo, Prekybos taisyklių ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AIŠKINAMA LIETUVIŠKAI.
3106 So. Halsted St., Chicago

DR. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS

1748 SO. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

ŠITAI TAMSTOS PROGA

Greitai išmokti Anglų kalbą. Su pagalba 210 mokymų. Tamsta išmoksi Angliškai kalbėti, rašyti ir skaityti visai neįsivaizduojamą lengvai ir greitai. Mokymai per pačią visos šalies Amer. ir Kanadon. Tuos, kurie gali išmokti mokymus, mokymus ir vakarais. Čia galima išmokti Grammar ir High school kursų. Gražiai iliustruota, su daugeliu pavyzdžių ir patarimų. Amer. AMERICAN SCHOOL OF LANGUAGES, 1741 W. 47th Street, Chicago, Illinois.

ŠITAI JUMS PROGA!

Ištyti geresnę vietą ir geresnę mokyklą. Buk rubų kirpiku. Draugai kirptais yra vieni geriausių amatų. Musų sistema yra ilgąja jo išsimokyt. Musų mokiniai gauna darbą geriausiose Chicago firmose. Mokiname visokių kirpimų ir siuvimo moterų ir vyrų drabužių. Atėlik, aplanky musų mokyklą taip dienos laiku, taip vakare. Specialiai žemos kainos šį mėnesį.

MASTER CUTTING SCHOOL

J. F. Kasnicka, principalas,
118 N. LaSalle St. Kambariai 416, 417
Prieš City Hall

PHONE YARDS 2721

Dr. J. JONIKAITIS

MEDIKAS IR CHIRURGAS
3337 So. Morgan St., Chicago.

ATYDAI

E. ST. LOUIS, COLLINSVILLE, ST. LOUIS IR APIELINKIŲ.

Registruota akušerė ir mums, viena geriausių ir atsakančiausių savo darbe, kuri daug metų praktiko akušerijos ir slaugymo profesijoje įvairiose Chicago ligoninėse, yra baigusi Memorial Hospital. Ji visuomet yra prisirengusi patarnauti moterims. Prie gimdymo galite prisiskauti bile valandą ir prie ligonių visokiose ligose moterų, bet valky suteikiama mums pagelba. Moterims rados suteikiama dyka.

Ona Jonikiene

537 Collinsville Av. E. St. Louis, Ill.
Viršum Yociss sales
Tel. Kinloch St. Clair 544R.

D-re Maria Dowiat-Sass
Motery ir vaikų ligų specialistė

Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Woodgat.
Phone Canal 1203

Valandos:
11:00 iki 12:00 val. ryto
1:00 iki 6:00 val. vak.
Nedėlioms
nuo 9 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija
5208 W. Harrison Street
Tel. Austin 737

Valandos:
tikrai iki 9:00 kiekvieną rytą

Pardavinėjamas sulig gerumu!

Kuponai, ar premijos niekuomet nebuvo dalinamos su Prince Alberto tabaku, nes jų lėšos parsiųti išrinkti iš tabako. Mes žinome iš Prince Alberto bausaus parduodungumo, kad rukytojams patinka gerumas! Nei tautiniai, nei valstijiniai varžymai premijų ir kuponų vartojimo negali turėti veiksmo! Prince Alberto parduodunguma.

Gėrėsi kiekvieną Prince Alberto tabaką pypke, nes jis turi puikių skonį ir nelampa lietuvių ir nedegina gerkles. Kirpumas ir degumas išimama patentuotu būdu, kuriuomi tabakas yra padaroma.

PRINCE ALBERT

the national joy smoke

pageidaujamas dėl to, kad jis leidžia vyrams rukyt kiek tik jie nori ir kaip ilgai jie nori. Prince Albert išlaikys visoki ištyrimą, kokį tik nedarysi.

Nusipirk Prince Alberto pakelį šia, dien, o pamatysi, kad jis tavo skoniui kaip tik tinka. Tasyk suprasi, kodėl jis taip rukomas kiekvienoj civilizuo-to pasaulio šalyj! Cigaretę yra taip geras, kaip ir pypkėje.

Pirkite Prince Alberto visu. Parduotose mėsiniuose, So. Parduotose blyksnėse, 10c; viso ro ir puse savo šiekto imidoriu ir lygataimo šiekto savo humidiu; su kepti vėdinti juosia virš.

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, Winston-Salem, N. C.

Ant antro šono raudono kibindas, kur skaitys: "Process, patvirtintas liepos 30 d. 1907 m. Kuris griverė tris vyrius, kurie pypkę, kuomet vienas rūkė giminai.

PIRMAS LIETUVIU
VALSTIJINIS BANKAS

== VARDU ==

**UNIVERSAL
STATE BANK**

Jau yra suorganizuotas ir

**Bus Atidarytas Dabartiniame A. Olszewskio Banke
3252 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.**

Visi šerai išparduoti, tik dab ne visi pinigai užmokėti
už paimtus šerus.

Yra dab $\frac{1}{8}$ dalis šerininkų neužsimokėjusių už paimtus šerus, kurie trukdo vi-
są darbą Banko atidarymo. Yra tik 180 neapmokėtų šerų, jei jie užmokėtų,
tai Banką tuojaus galėtume atidaryti. Tuli prižada užsimokėti ryt po ryt, bet
ar užsimokes — nežinome. Todėl kviečiame naujus Lietuvius paimti šį biske-
lį neapmokėtų šerų, kad kuogreičiausiai galėtume atidaryti šį Lietuvių

Universal State Banka

Paimkite kas kiek galite, po vieną ar kelis šerus ir tuojaus
galesime Banką atidaryti.

Kiekvienas šeras kaštuoja \$112.50

Kviečia visus prisidėti

A. OLSZEWSKIS
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.